

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtletno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-15

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

Maribor kliče!

Ta klic je pred leti veljal obrambi slovenstva. Naš narodni nasprotnik, nemški nacionalizem, je vodil zoper slovenstvo zatiralno borbo z vsemi sredstvi. Hudo je bila ogrožena Dravska dolina in vsi kraji na severni meji slovenskega ozemlja. Maribor, ki ga je veliki škof Slomšek napravil za cerkveno prestolnico štajerskega slovenstva, je bil tudi njegovo politično in prosvetno središče. Iz njega so izhajala politična gesla in prosvetne pobude. Iz njega so pohitevali navdušeni, duševno in moralno usposobljeni možje na vse kraje ogrožene slovenske narodne meje. Njihova beseda je učila in bodrila. To je bila beseda, ki je bila namenjena svoji slovenski narodnosti zvestemu ljudstvu. Beseda pa, ki je bila obrnjena zoper zagrizene nasprotnike slovenstva, je bila ostra kot brušen meč. In je bila zmagovita. Maribor je bil prvi klicar v boju za slovensko zemljo in slovensko narodnost.

Danes Maribor zopet kliče. Ne kliče slovenskih ljudi na obrambne barikade v ožji in širši okolici in po slovenski Štajerski, kakor je klical pred leti. Kliče slovenske moške in fante ter slovensko ženstvo na proslavo državne dvajsetletnice 13. in 14. avgusta. Starejše kliče, da obudijo spomine na nekdanje težave in borbe, katere so sami s svojo zvestobo, značajnostjo in odločnostjo dovedli do zmagoslavnega konca. Ker so tako pripravili pot narodni državi, pomenja proslava državne dvajsetletnice tudi njihovo lastno slavo. Kliče mladino, ki je dedinja tistih idej, ki so rešile slovenstvo v okvirju in okrilju jugoslovanske vzajemnosti. Da bi se teh lepih od staršev in prednikov podedovanih idej oprijela z vso krščansko gorečnostjo svojih mladih src ter jim pripomogla do novih zmag in do velikih uspehov, zato jo vabimo v Maribor. Pridite v Maribor! Tja vas kliče Slovenija, tja vas vabi Jugoslavija! Naj zazna svet, da slovensko ljudstvo ljubi svojo domovino in svojo narodno državo ter da se čuti močno in nepremagljivo v slogi in vzajemnosti z jugoslovanskimi brati!

Nova priključitev na vidiku

Po priključitvi Avstrije k Nemčiji smo pred nedavnim doživeli velika vznemirjenja vsled napetosti med Nemčijo in Češkoslovaško zaradi sudetskih Nemcev. Komaj sta potlačili Anglija ter Francija nevarno ljubimkanje rajhovskih Nemcev s sudetskimi, se je že pojavilo novo strašilo — Gdansk. Gdansk je samostojna državica. Po mednarodnih pogodbah imajo Poljaki pravico, da odločajo o usodi tega mesta. Politično je Gdansk popolnoma v rokah nemškega kljukastega križa. Vodja nem-

ške narodnosocialistične stranke v Gdanku, Förster, se je mudil zadnje dni v Londonu. Povpraševal je pri angleških politikih: kaj bi rekla Anglija in druge velesile, če bi se priključila Gdanska Nemčiji? Domnevajo, da so povedali Försterju v Londonu, da ne morejo rešiti gdanskega vprašanja v Londonu, ampak se mora nemški narodni socializem tozadevno sporazumeti s Poljsko, za katero je Gdansk največjega pomena. Vsekakor je že in bo ostal Gdansk novo vznemirjanje evropskega miru.

Huda letalska nesreča

Italijansko prometno letalstvo beleži dne 14. julija hudo nesrečo. Potniško letalo italijanske letalske družbe se je dvignilo v zrak v Cagliari na otoku Sardiniji ob 7.35 in bi moralo pristati ob 10.30 na letališču pri Rimu. Ob 9.30 je poslalo letalo zadnjo brezžično vest, da je vse v redu v letalu. Ker pa letalo ni pristalo po vzornem redu in ni poslalo več nobene vesti,

so ukrenili vse potrebno v bojazni, da gre za nesrečo in je treba priskočiti na pomoč. V večernih urah so našli na površju Firskega morja ostanke popolnoma razbitega ter zgorelega letala, s katerim je bilo ob življenje 20 ljudi, in sicer: štirje možje posadke in 16 potnikov. Med smrtno ponesrečenimi je tudi nečakinja državne ga podtajnika za letalstvo, generala Vallea.

Posredovanje za mir se obeta

Na najvišjih mestih v Evropi so prepričani, da bodo Japonci na jesen gospodarji sedanje kitajske prestolice Hankova. Japonci so v zadnjem času kljub naravnim in umetno uprizorjenim poplavam od strani vrhovnega vodstva kitajske vojske, kljub delovanju kitajskih četašev toliko napredovali, da je 99% zmagala na njihovi strani. Glavne kitajske sile se umikajo sedaj čez Rumeno reko proti jugu in zapadu in na resnejši odpor ni niti misliti. Kitajska armada, katera se je bojevala v pokrajini Šansi, se je morala umakniti, dasi je štela

sto tisoč mož. S tem umikom so prerezali Japonci železniško zvezo Peking-Hankov. Razrahljanemu vojaškemu položaju se pridružuje že naravnost obupen položaj kitajskega prebivalstva ob Rumeni reki, ki si je izsilila radi umetnih poplav in dežja novo strugo. Vzporedno z Rumeno reko teče sedaj še druga. Pri kratko označenih razmerah je razumljivo, da so se Italija, Anglija, Nemčija, Švedska in Švica dogovorile, da bodo pričeli njihovi zastopniki razgovore s kitajsko in japonsko vlado: pod kakšnimi pogoji bi bilo mogoče skleniti mir med obema državama.

Žalostna usoda morilcev zadnjega carja

Na drugem mestu poročamo o 20 letnici umora zadnje ruske carske rodbine v Jekaterinburgu v Sibiriji 17. julija 1918. — Umor je zakrivilo šest oseb: Sverdlov, Jurovski, Medvedjev, Bjeloborodov, Vojkov in Jakovljevič. Kaj je pozneje doletelo morilce? Sverdlov je po umoru carja živel brezdelno in samotno v neki hiši izven Moskve. Nekega dne je bila hiša prazna. Sverdlov je bil izginil. Do današnjega dne ni bilo moči dobiti niti najmanjše sledi za njim. — Jurovski je imel dalj časa v istem mestu neko manjvredno službo. Mahoma so se pokazali znaki besnosti, pobesnel je

večkrat in slednjič so ga odpravili v norišnico. Odtlej tudi o njem ni nobenega glasu več. — Medvedjeva so na Kolčakovo povele ustrelili. — Bjeloborodova je doletela ista usoda, le da so ga ustrelili njegovi pristaši; v nekem velikem procesu v Moskvi so ga obsodili na smrt. — Vojkova, ki je bil nekaj časa sovjetski poslanik v Varšavi, je leta 1927 zadela krogla na ondotnem kolođvoru; ustrelil ga je beloruski ubežnik Boris Koverda. — Jakovljevič se je kot višji sovjetski uradnik na nekem inspekcijskem potovanju smrtno ponesrečil z avtomobilom: vzrok nesreče je bil atentat.

Iz raznih držav

Mažarska državnik odpotovala v Rim. Zadnji ponedeljek, 18. julija, sta se peljala skozi našo državo v Rim mažarski ministrski predsednik Imredy in zunanji minister Kanya. Mažarska ima urediti po priključitvi Avstrije Nemčiji celo vrsto vprašanj z Italijo, s katero so tvorile Mažarska, Italija in Avstrija trozvezo. Pri tokratnem obisku v Rimu se bo odločilo: ali se bo naslonila za bodoče Mažarska v svoji politiki na Nemčijo in Italijo, ali pa si bo poiskala druge prijateljice in zaveznice med sosednimi državami.

Razbesneli nemiri v Palestini. Palestina, nad katero vrši po svetovni vojni Anglija pokroviteljstvo, se je v zadnjem času razbesnela v nepomirljivem sovraštvu med Judi in Arabci. Dnevno se vršijo najbolj srđiti napadi z bombami, zavratnimi umori voditeljev iz obeh taborov in odkrite bitke, ki zahtevajo po več mrtvih ter ranjenih. Z oboroženo silo, katero je vzdrževala Anglija običajno v Palestini, daleč ni bila kos nemirom. Angleži so odposlali v Sveto deželo nove čete iz Malte ter iz Egipta na križarkah. Nemiri se kljub temu širijo od morske obali in iz Jeruzalema proti severu in je že bila vsa severna Palestina 12. julija en vrel kotel, ki je bil odrezan od pravega prometa, ker so uporniki pretrgali vse brzozjavne in telefonske proge. Doslej so se odigrali najbolj krvavi spopadi v Haifi, kjer so v premoči Arabci. V Haifi so zažgali Arabci judovsko molilnico ali sinagogo, šolo in celo vrsto judovskih hiš. Nemiri v Haifi so zavzeli tolik obseg, da je morala zamenjati angleška oblast pomorske strelce s pehotnimi bataljoni.

Uradno obvestilo o zasedbi Paracel otočja. Zadnjič smo poročali, da so zasedli Francozi v zaščito svoje Indokine in ker so si prisvojili Japonci otok Hajnan, Paracel otočje. Francoski poslanik je že tudi uradno obvestil japonskega zunanjega ministra, da so poslale francoske oblasti v Indokini na Paracel otoke svoje upravne uradnike in policiste. Francija pa posebej naglašja v svojem sporočilu, da se ne bo dotaknila gospodarskih koristi Japoncev na otokih Paracel, kakor ribištva in izkoriščanja fosfatnih gnojil. Seveda Francija ni uradno povedala Japonski, da se je zbralo v bližini Paracel otočja več francoskih vojnih ladij, ki skrbno zasledujejo gibanje japonskega brodogoja. Francozi so izkrkali na omenjenih otokih veliko orožja, streliva in živil. Pri najnovejšem sporu, katerega imata Francija in Japonska, še do danes ni pojasnjeno, čigavi so prav za prav Paracel otoki.

Žalostna 20 letnica. V noči na 17. julij je minulo 20 let, kar se je odigralo v ruski revoluciji eno najbolj krvavih in brezobzirnih dejanj. To noč so postrelili odposlanci sovjetske politične policije v sibirskem mestu Jekaterinburgu vso bivšo rusko carsko rodbino in njene najzvestejše spremljevalce, njihova trupla polili s petrolejem in jih sežgali. Jekaterinburg se imenuje danes Sverdlovsk v čast prvemu predsedniku sovjetske republike, ki je z Leninom vodil iz Moskve usmrtitev poslednjega ruskega carja Nikolaja II. Romanova. Zadnji ruski car in njegova rodbina so bili postreljeni v omenjenem me-

stu v kleti hiše Ipatijeva. Ta Ipatijev je bil zadnji zastopnik tiste veje Ipatijevih, ki so ustanovili nekdanj samostan, v katerem se je skrila pred poljskim preganjanjem mladi ustanovitelj vladarske hiše Romanovih, boljar Mihael.

Ruska cerkev v Berlinu. Pred nedavnim so v Berlinu blagoslovili novo rusko pra-

voslavno cerkev Kristusovega vstajenja. Stavbiščo za cerkev je darovalo mesto Berlin, denar za stavbo — okrog 70.000 mark — je dala nemška država. Pri blagoslovljenju so bili navzoči zastopniki nemške vlade, metropolit Anastazij, za-

Novice iz španske državljanske vojne

Odpor rdečih pred padcem Sagunta in Valencije

Dve leti so gradili rdeči po nepristopnem gorovju, ki zapira pot do Sagunta in Valencije, utrdbe, katerih ni mogoče zavzeti z napadi, ampak samo s posrečenimi obkolitvami. Nad Sagunt in Valencijo so na pohodu tri Francove armade. Čete generala Varele prodirajo od Teruela proti jugovzhodu. Ustavile so se ob nezavzetnih utrdbah rdečih.

Radi omenjene nemožnosti se hoče general Franco približati Saguntu od severovzhoda ob obali. To pot na Sagunt zapira 1400 m visoko gorovje Espadan, katero tvori že po svoji naravi največje ovire hitrejšemu prodiranju.

Iz te smeri sta na pohodu nacionalni armadi generalov Arande in Valine. Tudi tem četam je mogoč uspeh le z obkoljevanjem, kakor so ga n. pr. dosegle z zavzetjem 9000 prebivalcev broječega mesta Nules. Pri pobegu iz Nulesa so uničili rdeči škofijsko cerkev, tri cerkve in na stotine drugih poslopij. Pod razvalinami je našlo smrt 1500 Nulešanov ter 395 talcev. Med talci so postrelili rdeči tik pred pobegom s strojnimi 86 žensk in otrok.

Cilj ofenzive treh Francovih armad — starodavni Sagunt je že tudi v razvalinah zaradi neprestanega bombardiranja nacionalističnih letal.

stopnik srbskega patriarha in bolgarske cerkve.

Obletnica smrti maršala Tuhačevskega. Za obletnico nasilne smrti maršala Tuhačevskega so se vršile v Rusiji razne demonstracije. V Moskvi so na Rdečem trgu neznanci na Leninov grob položili venec z napisom: »Veliki maršal, mi ne pozabimo tvojih moralcev!« Pod stenami Kremla, kjer je pokopanih več odličnikov revolucije, je bil najden šopek s trakom in napisom: »Rdeča armada se spominja Tuhačevskega.« Spodaj je bil podpis: Zveza osvoboditve Rusije. To dejstvo je zanimivo, ker po poročilih listov so bili vsi člani te zveze zasačeni in zaprti. Toda zveza očitno nadaljuje svoje delo. Znana radio-postaja se je tudi spominjala maršala Tuhačevskega in ga je imenovala »velikega človeka ruske revolucije, za čigar smrt bo Stalin odgovarjal pred sodiščem«. V vojni akademiji so bili razmetani letaki s podobo in življenjepisom ustreljenega maršala; na stenah so bili prilepljeni napisi z zahtevo, da se umore moralci duhovitega voditelja rdeče armade. V zvezi s tem so zaprti v akademiji več oseb, med njimi načelnika akademije polkovnika Šemjučkina.

Politika sovjetov. Francoski časnikar Rajmund Neconly poroča sledeče: Sovjeti z nobeno državo nočejo imeti odkritega spora. Zato povsod popuščajo in ne vojna, marveč že mobilizacija bi jih vrgla z oblasti. A oblast ohraniti — to je edina Stalinova briga. Edina vojna, kot jo boljševeki žele, je državljanska vojna ali vojna sploh za mejami Rusije, kot je zdaj v Španiji. V kalnem ribariti — to je njihov namen. Medsebojna moritev državljanov, ubijanje »buržujev«, duhovnikov in menihov, ropanje cerkva, streljanje talcev — to je sovjetska »specialiteta«, to so sovjetske sanje!

Starorimska trdnjava Sagunt je pred 2000 leti uspešno kljubovala kartažanskemu vojskovodji Hanibalu. V tej vojni brani mesto v činu divizionarja neki 30 letni glasbenik, kateri je bil dalje časa uslužben pri filmu.

Rdeči računajo s padcem Sagunta, ki je ključ do Valencije, iz katere so se že izselile številne državne ustanove in celo apelacijsko sodišče. Prebivalstvo Valencije je za takojšen mir in ga sili k odporu samo še policija s strojnimi.

Velika ofenziva proti Valenciji

Velika Francova ofenziva proti Valenciji je pričela z vso ljutostjo 13. julija. Odločilna bitka, katero je otvorilo 170 nacionalnih topov s 24 ur trajajočim ognjem, je pričela na širino 20 km. Franco je poslal v boj 100.000 mož in rdeči pa 150.000 vojakov.

Nacionalistom je uspel proboj rdeče fronte in so napredovali na cesti Teruel—Sagunt do mesta Sarrion, katerega so že zavzeli.

V bojih za Sarrion je vzbujala največjo pozornost rdeča divizija, ki se imenuje »Sinovi Miaje« (general Miaja brani Madrid in je vrhovni poveljnik vse valencijske fronte). Nacionalisti pa so tudi te »sinove« razkadili in nadaljujejo ofenzivo v tej smeri pod poveljstvom generala Varelle.

Fotografija angleškega načrta za odpoklic dobrovoljcev

Kakor znano, je sprejel londonski odbor za nevmešavanje angleški načrt glede umika tujih prostovoljcev iz Španije. Načrt je objavila Anglija v veliki tako zvane »Bele knjige« in je za njegovo veljavnost predvsem potrebno, da pristaneta nanj oba vojskujoča se španska tabora.

Za primer, da bi sklep odbora postal pravomočen, bo poverjena izvedba umika prostovoljcev posebnemu uradu pod predstvom nizozemskega admirala Dulmana. V tem uradu bodo zastopniki Nemčije, Anglije, Italije, Francije, Norveške, Grške, Poljske, Portugalske in Rusije. Sto dni po sprejemu načrta bodo morali nešpanski bojovníki zapustiti Španijo. Če bo ta sklep sprejet v danem primeru dne 1. septembra, bi 5. septembra prispela v Španijo oba številna odbora. Dne 15. ok-

toobra bi bila pripravljena zbirališča za odpoklicane prostovoljce, 20. oktobra bi morali zapustiti Španijo prvi prostovoljci, 10. decembra pa poslednji. Za popolno izvedbo načrta bi bila potrebna še nadaljnja dva meseca. Ko se bodo prostovoljci vkrcali, jih bodo prepeljali v London, Lizbono, Hamburg, Marseille in v Genovo, od koder jih bodo poslali bodisi v njihovo domovino ali pa v take države, kjer bodo lahko našli zavetišče.

Rdeči so mobilizirali otroke

Iz rdeče Barcelone je prispelo poročilo, da so mobilizirali in sestavili v mestu Reus, ki šteje 30.000 prebivalcev, otroški bataljon. Bataljon, v katerem so otroci od 11—14 let, vežbajo po vojaško in ga bodo poslali na prisilno poljsko delo, ker moških delavcev sploh ni več. Odrasli moški so na bojiščih ali pa v ječah, kamor jih je pahnila rdeča tajna policija.

Japonsko-kitajska vojna

Japonci v prodiranju proti Hankovu

Reka Jangce se še vedno razliva in ovira pohod Japoncev proti kitajski prestolici Hankov, kitajski četniki razdirajo Japoncem za hrbtno železnice, ceste, telefon ter brzojav, a vkljub vsem oviram so Japonci na reki Jangce in na kopnem na delu, da zasedejo Hankov.

Japonske čete so se polastile po 70 ur trajajočem bombardiranju iz zraka in po topniškem obstreljevanju kitajskih utrdb in postojank vojaško važnega mesta Kiukiang. Koj po tej zasedbi so poskušali motorizirani japonski oddelki prodreti v Singkiang, ki šteje 200.000 prebivalcev, da bi povsem strli kitajsko obrambno črto na reki Jangce. Za to odločilno točko se je vnela ljuta bitka, v katero posega tudi 70 japonskih topničark z reke Jangce.

Našteta japonska napredovanja zasledujejo en cilj: Hankov, katerega neusmiljeno bombardirajo japonska letala v skupinah skoraj dnevno.

Japonske zgube v kitajskih številkah

Kitajski generalni štab je te dni objavil poročilo o japonskih zgubah od 7. julija 1937 do konca letošnjega aprila. Japonska vojska je izgubila doslej 375.761, vojna mornarica 37.948, letalske sile pa 1186 mož. V tem času je bilo uničenih 654 japonskih letal, potopljenih pa 60 vojnih ladij. Kitajci so zaplenili Japoncem 21.400 pušk, 1257 strojnic, 101 lahkih in 40 poljskih topov ter 85 tankov.

Znatni uspehi Japoncev v osrednji Kitajski

Na severni obali Rumene reke so se polastili Japonci Janghena in pokrajine Šansi. Kitajci so se umaknili v notranjost.

Dne 14. julija so porušile japonske čete trdnjavo Čečecan (Levji hrib).

Japonskim oddelkom je uspela pri Taifungu obkolitev 16. in 27. kitajske divizije, ki štejeta 20.000 mož. Ti diviziji sta skušali onemogočiti zvezo japonskih čet med Hankovom in Pengceom na južnem bregu Jangceja.

Po katoliškem svetu

Na priprošnjo sv. Andreja Bobóle. Katoliška cerkev zahteva, preden koga proglasi za blaženega, poleg junaške čednosti in svetosti tudi vsaj dva čudeža, ki sta se zgodila na priprošnjo dotičnega blaženika. Preden se kak blaženi proglasi za svetnika, sta potrebna zopet vsaj dva čudeža. Čudežni dejanji morata biti brezdvomno ugotovljeni in dokazani. V to svrhu je ustanovljena v Rimu posebna komisija kardinalov, bogoslovnih strokovnjakov in zdravnikov, ki vsak primer preiščejo z največjo natančnostjo in strogostjo do najmanjših podrobnosti. Izsledke te komisije predložijo papežu v potrditev. Ko se je to zgodilo, so s tem podani gotovi dokazi, da je tu prst božji ter da Bog sam jamči za svetost osebe, na čije priprošnjo se je čudež zgodil. O veliki noči je papež proglasil tri nove svetnike: sv. Andreja Bobolo, sv. Janeza Leonardija, sv. Salvatorja. O čudežih, ki so se zgodili na priprošnjo prvega izmed treh (poljskega svetnika Andreja Bobole), je poročal vatičanski list »Osservatore Romano« (dne 18. aprila 1938) naslednje: Gospa Ida

Henrika Tuznan v Kopeckem je bila na zdravniškem pregledu rentgenizirana. Pri tej priliki je dobila močne opekline, ki so se iz njih razvile rane z gnojenjem. Nekatere rane so bile 15 cm dolge in 12 cm široke. Zdravniki so izjavili, da so te rane neozdravljive, morda celo smrtonosne. Dne 3. septembra 1922 so položili na bolnico relikvije (ostanke) blaženega Bobole. V hipu je ozdravela. Opazila je začudeno sama, pa tudi zdravnik, da so rane izginile, ostale so samo brazgotine. Drugi čudež se je zgodil v Rimu 30. decembra 1933. Redovnica Alojzija Dobrzynska je obolela na hudega obolenju trebušne slinavke, ki so se mu pridružile še drugi bolesteni pojavi. Domači zdravnik je izjavil, da more bolnico rešiti samo operacija, čemur so pritrdili tudi drugi zdravniki. Bolnica se je nato obrnila na bl. Andreja Bobolo s prošnjo za pomoč. Dne 29. decembra je bila bolezen na višku, naslednji dan pa je izginila kot sneg na poletnem soncu. Bolnica je popolnoma ozdravela. To so potrdili zdravniki in strokovnjaki.

Katoliške šole. Angleži polagajo veliko važnost na versko vzgojo mladine, dobro vedo, da ne more mladina brez take vzgoje postati trdna opora domovine in dober član človeške družbe. Kjer se seje v mlada srca verska mlačnost ali popolna nevera, tam žanje boljše vize. O tem so preverjeni zlasti angleški katoličani in zato ustanavljajo katoliške šole povsod, kjer so za to dane prilike. Zato vznikajo skoro vsak mesec v raznih krajih nove katoliške šole. Po določilih angleškega zakona morajo za te šole mestne oblasti prevzeti 75% vseh stroškov. Mestne oblasti, četudi po večini sestavljene od protestantov, se proti temu ne upirajo. Nedavno je župan mesta Plymoutha v javnem govoru pohvalil napore in uspehe katoličanov na vzgojnem polju ter rekel: »Srečen sem, da so tudi katoličani zastopani v mestnem šolskem odboru.« Na posebno slovesen način je bila nedavno otvorjena katoliška šola v občini Limhouse, ki je predmestje Londona. Vse hiše so bile okrašene z zastavami in cvetjem, ko je prišel na svečanost otvoritve kardinal Hinsley. Pri tej priliki je limhouski župan obvestil kardinala, da bo v znak verskega miru, ki vlada v tem kraju, neka mestna ulica dobila svoje ime po Johnu Fisherju, katoliškem škofu in mučeniku, ki je dal za časa angleškega kralja Henrika VIII. svoje življenje za katoliško cerkev.

Skupne duhovne vaje za duhovnike, ki bodo v Mariboru od 8. do 12. avgusta 1938 v Dijaškem semenišču, bo vodil č. o. Rudolf Paté, superior Družbe Jezusove v Ljubljani.

Posavski prosvetni tabor v Sevnici

Dne 7. avgusta bo pokazala mladina na posavskem prosvetnem taboru uspehe svojega dela in bo povedala, kaj hoče. Letošnji prosvetni in mladinski tabor v Sevnici naj zopet zbere okrog naše mladine vse, kar čuti katoliško in slovensko v Posavju, in naj bo zopet lepa in mogočna manifestacija našega dela in naših hotenj za narod in državo!

Posavčani! Kratek čas nas loči od našega tabora v Sevnici. Pripravimo se v tem času za našo lepo in največjo prireditev letos v Posavju!

Na narodni tabor 14. avgusta v Maribor!

Slovenci na bivšem Štajerskem smo v letu 1918 nele slučajno, pač pa z lastno borbo in odločnostjo črtali državno mejo na severu naše države in prišli tako v svojo narodno državo Jugoslavijo. Vsako leto sicer praznujemo svoj narodni praznik, toda letos ob 20 letnici želimo svojemu mlademu rodu, ki je v teh 20 letih zrastel in stopa v javno življenje, pokazati, kako je bilo leta 1918 naše vsenarodno navdušenje za našo državo in narod in kako naj ta novi mladi rod sedaj to podeduje.

Častni predsednik tabora g. dr. Anton Korošec

Notranji minister dr. Anton Korošec je sprejel mesto častnega predsednika vseh mariborskih jubilejnih prireditev, tako Mariborskega tedna, razstave in tudi tabora, na katerem bo tudi govoril svojemu narodu, kakor mu je v prejšnjih letih. Zato se bomo zbrali iz vseh delov Slovenije, posebno pa iz vseh občin naše zelene Štajerske, da tu na skupnem narodnem taboru v eni misli in eni ljubezni do države in kralja izročimo svojo zaobljubo zvestobe do Jugoslavije, kakor smo mu pred leti izročili podpise majniške deklaracije.

Četrtingska voznja po železnici

G. ministru dr. Spahu smo hvaležni, da je na posredovanje g. ministra dr. Korošca, katerega pismo je g. podžupan Franjo Žebot nesel v letalu v Sarajevo, dal ugodnost četrtingske voznje. Vsakdo, ki ima taborsko knjižico, v kateri je vabilo na Narodni tabor v Mariboru, in taborski znak, bo kupil na domači postaji polovično karto do Maribora in pa železniško izkaznico »K-14«. V

Mariboru karte ne sme oddati. Moral pa si bo dati na določenih mestih potrditi udeležbo na taboru v taborski knjižici in na železniški izkaznici »K-14«, na mariborski postaji mu bodo to železniško izkaznico žigosali še posebej s postajnim žigom, nakar se bo lahko zastoj peljal domov. Torej v Mariboru vsega skupaj tri žige: v knjižico in na železniško izkaznico, da se je tabora udeležil, na postaji postajni žig. To navodilo si dobro zapomnite, da bo vse v redu!

Praznično razpoloženje!

Taborni dan naj bo res naš pravi praznik! Pridimo nanj vsi s šopki na prsih, kdor le more v narodni noši, na okrašenih kolesih, vozovih, z zastavami, društvenimi pa tudi z državnimi, katerih prinesite s seboj kar največ! Povabljeni so vse godbe, ki se naj čimprej priglasijo! Bodimo veseli, da živimo v državi, kjer vlada mir, kjer pod mojim vodstvom sedanje vlade in modrega krmilarja kneza Pavla, ki vodi krmilo za našega mladega kralja Petra II., veseli, da se naša domovina dviga iz težav gospodarske krize, veseli svojega lastnega doma!

Kje se prijavite?

Iz prijaznosti so prevzeli prijave na naših krajevnih občinskih uradih, kjer naj organizacije vsaj do 25. julija prijavijo število svojih, kakor tudi vse druge podatke. G. župan bo nato prijavo takoj poslal mestnemu odboru v Maribor, kjer jih moramo imeti v glavnem vsaj do 1. avgusta, da moremo urediti glede dopolnilnih vlakov. Tudi posamezniki se prijavljajte na občinskih uradih! Po prijavah bomo poslali pravočasno dovolj znakov in tabornih knjižic z vabilom.

Gorečemu in še danes iskanemu spovedniku k pomenljivemu zlatemu jubileju naše čestitke!

Raziskovalec staro-rimskega Ptuja umrl. V Ptujju je umrl v 61. letu znani in med starinoslovci visoko čislani g. dr. Viktor Škrabar, notar v Ormožu. Rojen je bil v Ptujju kot sin zdravnika. Zgodaj se je začel pečati z zgodovino in starinoslovjem. Njegova zasluga je, da nam je odkril in zapustil v znamenitem ptujjskem muzeju znane in važne izkapanine iz rimske dobe, ko je bila Hajdina pri Ptujju garnizija rimskega vojaštva. Pri izkopavanjih je imel zelo srečno roko. — Marljivemu znanstveniku ostani ohranjen časten spomin!

Spremembe pri frančiškanih. Marija Nazaret; p. Emerik Landergott, gvardijan. — Brežice: p. Ernest Jenko, vodja III. reda, gvardijan; p. Konstantin Urankar, katehet, kaplan, vikar; p. Baldomir Weingerl, katehet in kaplan; p. Janez Trinko, spovednik in pridigar. — Maribor: p. Anastazij Bajuk, katehet na deški šoli; p. Bertrand Katnik, pomožni kaplan p. Mariofil Jelenc, katehet na dekliški šoli. — Sv. Trojica v Slov. goricah: p. Henrik Damiš, voditelj III. reda.

Nesreče

Kolesar povožen od avtomobila. Ivan Gabrovec, 33 letni tekstilni delavec iz Sv. Marjete ob Pesnici, se je peljal iz Mariboru proti Košakom na kolesu. Spredaj je kolesarila njegova žena, za njo mož, kateri se je v bližini Dervušekove opekarne ozrl za znancem, ki ga je poklical. Gabrovec je zgubil v trenutku ravnotežje in je zapeljal na sredino ceste, sicer bi se bil prevrnil. Naenkrat pa je hušnil mimo osebni avto iz Pesnice. Gabrovec je sunil avto tako hudo, da ga je dvignilo s kolesom vred kvišku in je priletel z vso silo ob šipo pred vozilom. Kolesarja so odpeljali z natrto lobanjo in s hudimi notranjimi poškodbami v obupnem stanju v mariborsko bolnišnico.

Po nesreči padel na sekiro. Ludovik Železnikar, 39 letni delavec iz Hrastja, je bil zaposlen pri merjenju železnice iz Limbuša pri Mariboru na Pohorje. Spotaknil se je in je padel tako nesrečno na sekiro, da si je hudo presekalo vrat.

12 letni fant se ubil pri padcu s češnje. Na Velki je padel 12 letni Franček Kocbek, sin posestnika, s češnje in je obležal mrtev.

Huda poškodba kolesarja. V bližini Št. Janža na Dravskem polju je hotel kolesar Alojz Požgan iz Prepol prehiteti kmečkega voznika. V tem trenutku mu je pripekljal nasproti tovorni avto in kolesarja je stisnilo med voz in avtomobil. 42 letnega Požgana so prepeljali v mariborsko bolnišnico z zdrobljeno levo roko in nogo ter s hudimi notranjimi poškodbami.

Listnico z 900 din zgubil. Mušič Marjan, inžener mariborskega stavbnega urada, je zgubil iz suknjiča, ko se je vozil na kolesu iz Sv. Lenarta, denarnico z raznimi listinami in z 900 din gotovine.

Pri podiranju drevja ponesrečil. Z življenjsko nevarnimi poškodbami je bil oddan v ptujjsko bolnišnico 17 letni Henrik Lamut, sin malega posestnika. Imenovana je vrglo na tla izpodsekano drevo v Maclju in ga je hudo udarilo ter pritisnilo k tlom.

V zadnjem trenutku rešena grozne smrti. V Trzecu pri Št. Vidu v okolici

Novice

Osebne vesti

Mariborska občina imenovala g. dr. Antona Korošca za častnega meščana. Na slavnostni seji 15. julija je bil notranji minister g. dr. Anton Korošec soglasno imenovan za častnega meščana mesta Maribor. Manifestantni sklep je sporočil župan dr. Juvan našemu voditelju z naslednjo brzojavko: »V zahvalo in znak Vaših zaslug za mesto Maribor, za slovenski narod in jugoslovansko državo Vas je občinski svet mesta Maribora danes soglasno izvolil za častnega meščana.«

Dvojni zlati jubilej v enem mesecu. Dvojni zlati jubilej je obhajal v Ptujju živeči upokojeni duhovnik g. Jakob Cinglak. Dne 11. julija je dosegel 80 letnico, 16. julija pa je poteklo 50 let, kar je bil posvečen v mašnika. Dvojni jubilar se je rodil 11. julija 1858 na Sladki gori v dekaniji Šmarje pri Jelšah. Gimnazijo je študiral v Celju. Tri leta je moral služiti vojake kot prostak. Mašniško posvečenje je prejel leta 1888. V dušnem pastirstvu je bil na delu 41 let. Kaplan je bil v Selnici ob Dravi, v Št. Ilju v Slov. goricah, v Loki pri Zidanem mostu, pri Št. Lovrencu na Dravskem polju, v Žalcu, provizor v Št. Petru v Savinjski dolini in 28 let kaplan v Vojniku. Upokojen je bil 1. julija 1929 in se je naselil v

Ptujju, kjer je še pridno na delu v cerkvi, v spovednici in v proštijiski pisarni. G. Cinglak je znan po svoji skromnosti, bil je izboren katehet ter iskan pridigar. Veliko se je udejstvoval pri treznostnem gibanju in v prosvetnih društvih. G. Cinglaku čestita »Slov. gospodar« k dvojnemu jubileju in mu želi, naj doseže skrajne meje človeškega življenja!

Jubileja zlatomašnika. V Bočni pri Gornjemgradu je dočakal 18. julija 80 letnico in obenem zlatomašni jubilej tamošnji župnik g. Jakob Kitak. Rodil se je leta 1858 na Donački gori pri Rogatecu. Gimnazijo je končal v Celju in v Mariboru je bil posvečen leta 1888. Kaplanoval je v Galiciji pri Žalcu, v Šoštanju in na Ljubnem v Savinjski dolini. Za župnika je prišel v Šmartno ob Dreti in od tam pa v Bočno, kjer slušbuje že 27 let. Dvojni jubilar je goreč duhovnik, velik ljubitelj petja in glasbe, vedno dobre volje in še krepkega zdravja. Njegovi zvesti in požrtvovalni skrbi izročeni farani želijo dvojnemu zlatemu jubilarju, da bi ostal med njimi v zdravju in zadovoljstvu do bisernega mašniškega jubileja!

Zlati redovni jubilej. 50 letnico slovesnih redovnih obljub je slavil v celjskem kapucinskem samostanu konzistorialni svetnik in bivši provincial g. p. Donat Zupančič.

Ptuja je izbruhnil ogenj v stanovanjski hiši Jožefa in Terezije Vidovič. Med tem ko sta se rešila pravočasno oče ter mati z otroci, je ostala v goreči hiši že nekaj časa ohromljena sestra posestnice, katera je spala v kamri. V zadnjem trenutku je uspelo, da so rešili žensko strašne smrti. Pri reševalnem delu se je hudo opekla po obeh rokah solastnica gorečega poslopja in sestra Terezija.

Petkrat si prebil lobanjo pri 20 m globokem padcu. V kamnolomu v Stranica pri Slov. Konjicah je bil zaposlen 17 letni delavec Štefan Javornik iz Stranic. Zaradi utrujenosti od napornega dela mu je spodrsnilo na skalah in je padel 20 metrov globoko. Priletel je z glavo na kamenje in obležal nezavesten. Tovaršiči so poslali motociklista v Celje, od koder je poklical na pomoč rešilno postajo. Z rešilnim avtomobilom so prepeljali hudo poškodovanega v celjsko bolnišnico. Ubogi mladenič si je prebil petkrat lobanjo, si pretresel možgane in je tudi sicer poškodovan po telesu.

Nesreča malega posestnika. V Galudjah pri Slov. Konjicah je zgrabila pri delu mlaticina za levo roko 58 letnega malega posestnika Mihaela Mavca in mu je zmečkala vse prste na levi roki. Ponesrečeni se je zatekel v celjsko bolnišnico, ker je v nevarnosti roka.

Pri padcu z lestve si zlomila nogo. Na Tinskem vrhu pri Zibiki je padla z lestve in si je zlomila levo nogo v kolenu Ana Škorjanc, katero so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Opekline po vsem telesu. V Zagorju ob Savi je pred zaključkom nočne službe kurjač Anton Drnovšek odprl peč na apnenci, da bi nametal vanjo premoga. Iz peči je švignil plamen, kateri je zajel Drnovška po vsem telesu in je bil v hipu v ognju. Po životu je dobil hude opekline in je sreča, da se je še pravočasno umaknil z glavo.

Mladega rudarja smrtno podsulo. Zadnjo soboto je debela peščena plast smrtno podsula v Trbovljah v rovu Terezija 23 letnega rudarja Stanka Brinar. Imenovani je

hotel na skrajnem koncu rova podpreti strop z novim prečnikom in podpornikom, ko se je zazibala nad njim vrhnja rovsko stena, nanj se je zgrnila debela peščena plast, ki je mladega rudarja v trenutku zmečkala in zadušila. Smrtno ponesrečeni je komaj odslužil vojaško službo. Hotel si je prislužiti z akordnim delom toliko, da bi se bil izšolal na rudarski nadaljevalni šoli za paznika, a mu je žalibog prekrižala nenadna smrt lepe načrte za bodočnost.

Tramvaj smrtno povozil kolesarja. Na Marijinem trgu v Ljubljani je tramvaj smrtno povozil 55 letnega Davorina Kugler, trgovskega zastopnika pri tvrdki Majer. Smrtno ponesrečeni je bil doma iz Celja in zapušča ženo z dvema otrokoma.

Huda avtomobilska nesreča nemških izletnikov. Trije moški in dva ženska nemška izletnika so se vračali z Bleda preko Jesenic v Nemčijo. Hoteli so po neavtomobilski bližnici čez Gorje in prelaz Kočno, namesto da bi bili vozili po lepi cesti preko Lesc. Med vožnjo ob Savi, ki teče tamkaj po 12—20 metrov globoki strugi, so srečali drug avtomobil. Nemški šofer se je umaknil na desno ob skrajni rob ceste, a že mu je zmanjkalo tal. Vozilo se je začelo kotaliti in prevračati v globino struge. Potniki, ki so bili k sreči v trenutku nesreče v odprtem avtotaksiju, so dobili hujše in manjše poškodbe. Neka 60 letna upokojena učiteljica si je zlomila desno roko in levo nogo ter se je tudi na znotraj hudo poškodovala. Neki trgovec si je zlomil levo nogo, njegova žena ima le lažjo poškodbo. Neki zasebni uradnik, ki je skočil iz avtomobila, je bil le manj ranjen. Šoferju se ni zgodilo nič. Ponesrečenim je nudil prvo pomoč jeseniški zdravnik. Avtomobil so izvlekli delavci s konjsko vprego iz struge na cesto.

Tesar si prebil lobanjo pri padcu. Tovar na »Ika« v Kranju gradi ob cesti proti Golniku večjo obratovalnico. S tesarskim delom na stavbi je bil zaposlen Anton Ločniškar iz Vodice. Pri delu je padel s kože in si je prebil lobanjo. Hudo poškodovanega

Zobni kamen
bo odstranjen
v najkrajšem
času!

Sargov
KALODONT
proti zobnemu kamnu

so sicer prepeljali v ljubljansko bolnišnico, vendar mu tam niso mogli pomagati in je poškodbi podlegel.

Razne požarne nesreče. V Sp. Dobravi pri Mariboru se je vnela radi slabega dimnika in je pogorela 10.000 din vredna stanovanjska baraka delavcu Jožefu Kališnik. — Na kolodvoru v Št. Ilju v Slov. goricah se je zaradi isker iz lokomotive vnel vagon slame, ki je bil last g. Antona Birkmajerja, trgovca s senom iz Maribora. Gasilci so požar le omejili, ker je bilo gašenje onemogočeno radi pomanjkanja vode. Zgorelo je 7830 kg slame v vrednosti 5089 din.

Razne novice

Za razširjenje kirurškega oddelka v mariborski bolnišnici. Kako nujna je razširitev kirurškega oddelka mariborske bolnišnice, je razvidno in s številkami do-

Iznajdba tihotapcev

Budimpeštanska policija je odkrila nenavadno tihotapljenje z valutami, v katero so, kakor pišejo listi, zapleteni tudi razni ugledni finančniki. Med aretiranimi je tudi neki knjigovez. Po brezimni ovadbi je devizni oddelek policije izvršil pri tem knjigovezu preiskavo in ugotovil, da so šle velike vsote v valutah in devizah med knjižničnimi platnicami v inozemstvo. Našli so še celo vrsto platnic, v katerih so bili pripravljene bankovci po sto pengöjev, angleški funtni bankovci in papirnati dolarji. Tihotapci so v neki starini kupili 200 starih knjig za majhen denar in te knjige je knjigovez nanovo vezal, pa tako, da so bile vezave pripravne za tihotapljenje valut. Doslej še niso mogli ugo-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Kungovčani so migali z mustačami in usti, ko so čuli rajsko povest o največjem dobrotniku človeštva na tem bornem svetu. Vsak od poslušalcev je hotel imeti tega čudovitega človeka pod svojo streho, mu ponuditi več nego premore, samo da bi mu naredil denar, s katerim bi vsaj nekoliko lažje zadihal.

Starošinčan k sreči ni izblebetal ponarejevalčevega imena ter njegovega bivališča, sicer bi bila romala vsa severna meja k čudodelniku na Dravsko polje. Poljanski tolažnik je pogovoril radovedneže z obljubo, naj se lepo umirijo in potrpijo. On sam jim bo pripeljal tega človeka, ki bo delil po svojem presodku obilne denarne dobrote. Kmetje so verjeli ter so se razhajali po takih pomenkih v nadi ter želji, da bi jih ta zlati človek res kmalu posetil in začel ob meji z osrečevalnim delom.

Starošinčan je uvidel kmalu sam, da je bil skrajno nepreviden, ker je govoril o ponarejevalcu v

27

družbi. Za bodoče se je otresal po možnosti pogovorov o napravljenem denarju. Za svoja zaupnika je zbral dva kungoška priseljence, katera sta si kupila posest ob severni meji radi švercarije in sta bila pred leti navadna kmečka poljanca. Oba je žulila ter privijala denarna stiska. Starošinčan se je namenil, da bo pomagal v prvi vrsti domačinoma. Nagovoril bo na Dravskem polju zasledovanega Rupnika, naj se preseli za nekaj časa k bolj varni in obmejni Zgornji Sv. Kungoti.

Poiskal je ob priliki mojstra Rupnika v dravskopoljskem brlogu. Tiščal je vanj tako dolgo z opisovanjem kraja ob meji in tamošnjih najboljših ter zanesljivih prebivalcev, da ga je resnično pretental. Rupnik se je odločil za Kungoto. Pred preselitvijo s prtljago vred si je hotel toli hvalisano župnijo ogledati osebno, da bi ne kupil mačka v žaklju.

Mojster se je odpeljal lepega dne čisto sam na kolesu v obljubljeni obmejni deželjo, da bi videl, če se tamkaj res precejata mleko in med varnosti ter možnosti pobega v Avstrijo za primer preteče nevarnosti. Dedec se je hitro vrnil. Z vso resnostjo je sklenil, da ga ne vidi Kungota nikoli več. Prvič mu nikakor ni bilo pogodu krajevna lega z vinogradnimi griči. Pri vsakem drugem koraku je naletel na fi-

kazal primarij dr. M. Černič. V »Zdravniškem vešniku« je objavil važen članek pod zaglavjem »Kirurški zdravstvena služba«. Temeljita razprava vsebuje med drugim tudi statistiko kirurškega oddelka v mariborski bolnišnici za leto 1937. Dr. Černič piše, da je bilo na njegovem oddelku v letu 1937 4984 bolnikov. Od teh je umrlo 89. V imenovanem letu je bilo operiranih 3759 oseb. Med temi je bilo nevarnih zlomov 965. Slepč je bil odstranjen v 420 primerih in od teh je umrlo devet oseb. Dr. Černič navaja še celo vrsto operacij, ki so razumljive zdravnikom in ne priprostem podeželskemu človeku. Že iz navedenih števil lahko presodi vsak človek, da je res skrajni čas, da se enkrat dogotovi že lani zgrajeni oddelek in da se po preselitvi v tega razširi in razbremeni kirurški.

Zahvala. Podpisani se na tem mestu javno zahvaljujem upravi »Slovenskega gospodarja« za izplačilo zavarovalnine 1000 din. Dne 30. maja 1938 mi je namreč požar vpepelil stanovanjsko hišo. Brž ko je uprava zvedela za nesrečo, ki me je začela, mi je takoj izplačala zgoraj omenjeno vsoto, ker sem pravočasno plačal celoletno naročnino. List, ki tako podpira svoje naročnike v nesreči, zasluži, da ga povsod priporočamo in razširjamo. — Sv. Jeronim pri Vranskem, dne 15. julija 1938. — Karo Franc, posestnik. Sv. Jeronim 44.

Novi bankovci po 10, 20 in 50 din. Naša Narodna banka bo predala prometu nove kovance po 10, 20 in 50 din. Novi denar bo okrašen s podobo mladega kralja Petra II. 70 umetnikov se je potegovalo za nagrado, a zmagal je mladi srbski kipar in izdelovalec kolajne Dinčič. To je prvi primer, da je omutil za nove kovance naredil kak jugoslovanski umetnik. Do sedaj so bili v takem delu pri nas udeleženi zgolj Francozi.

Olimpijada v Tokio odpovedana. V japonski prestolici v Tokio bi se naj vršila leta 1940 svetovna olimpijada. Japonski pripravljalni odbor je te igre odpovedal, ker ima Japonska preveč posla z vojno na

Kitajskem. Namesto v Tokio se bodo vršile leta 1940 svetovne olimpijske igre v Helsinkih na Finskem.

Namesto venca na grob svoji pokojni botri Mariji Košenina na Gomilskem sta darovali za novo bogoslovnico v Mariboru Marica in Franica Korun iz Zaklja 100 din. Za velikodušen dar obema prisrčni Bog plačaj!

Važno predavanje o vodnih zadrugah. Ob priliki tečaja za predelavce pri melioracijskih delih se bo vršilo na banovinski kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob juž. žel. javno predavanje o vodnih zadrugah v nedeljo, 24. julija, ob osmih zjutraj. Vabijo se občine in vsi kraji, kjer bi prišla v poštev ustanovitve vodne zadruge za regulacijo potokov, osuševanje ali namakanje, da odpošljejo na to predavanje svojega zastopnika. Udeleženci se lahko vrnejo že z dopoldanskimi vlaki.

Sprejem na nižjo gozdarsko šolo v Mariboru. Novo šolsko leto državne nižje gozdarske šole v Mariboru bo pričelo 1. oktobra 1938. Sprejemali se bodo gojenci v enoletni tečaj. Pouk v tem tečaju bo trajal 10 mesecev, in sicer od 1. oktobra 1938 do 31. julija 1939. Za sprejem v ta tečaj se zahteva z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Vsak prosilec, ki nima višje izobrazbe, kakor ljudskošolsko, bo moral s sprejemnim izpitom dokazati, da ima zadostno znanje v osnovnih šolskih vedah. V enoletni tečaj se bodo sprejemali predvsem tisti kandidati, ki imajo že nekaj gozdarske prakse, nadalje tudi sinovi malih, srednjih in velikih gozdnih posestnikov, ki ostanejo doma kot gospodarji, in slednjič ostali, ki imajo veselje do gozdarske stroke. Kandidati, stari pod 16 in nad 24 let, se bodo sprejemali le izjemoma. Šola je združena z internatom. Oskrbnina za internat znaša mesečno 500 din. Pridnim in siromašnim prosilecem se bodo dovolila po možnosti do polovice prista mesta, toda šele v drugem polletju šolskega leta. Prošnje je vložiti do najkasneje 31. avgusta 1938 pri upravi šole, ki daje vsa potrebna pojasnila.

VII. mariborski teden, jubilejna kulturna razstava in narodni tabor. Naš Maribor se že pridno pripravlja na letošnji Mariborski teden, ki bo od 6. do 15. avgusta. Da dobi prireditelj ves potreben vsebinski in zunanji poudarek, se je dogajalo vzajemno sodelovanje zadruge Mariborski teden, mesnega odbora za proslavo 20 letnice osvobojenja in več, ali manj vseh pomembnih društev in ustanov. Običajnim razstavam industrije, obrta in trgovine bodo priključene letos tudi razstave kmetijstva, cest, tujskega prometa, fotoamaterskih del, gostinstva, vin, ženskih rečnih del, narodnih noč iz vseh delov države ter čebelarstva. Osredje vsega pa bo jubilejna kul-

turna razstava, ki bo pokazala ves veliki razvoj in napredek svobodnega Maribora. Že samo ta razstava bo nadvse zanimiva in privlačna. Poleg razstav bodo tudi koncertne, gledališke, športne in zabavne prireditve s središčem v velikem veseličnem parku na razstavišču, ki bo letos preurejen in deloma tudi povečan. Vrhunec prireditve pa bo gotovo veliki narodni tabor dne 14. avgusta. Ta tabor bo manifestacija vsega slovenskega Podravja, organizirana v velikem in veličastnem obsegu, pri kateri bo sodelovalo vse naše meščanstvo in podeželsko ljudstvo brez razlike strankarskega prepričanja. Tako bodo letošnje prireditve VII. mariborskega tedna zgodovinski dogodek, ki bo še dolgo ostal v spominu vsemu našemu obmejnemu ozemlju. Za obisk Mariborskega tedna je dovolilo prometno ministrstvo za čas od 4. do 17. avgusta 50% popust na vseh državnih železnicah in ladjah.

Tvrška J. Hutter in drug v Mariboru naznana, da je svoje tovarne dogradila in da je stalež svojega delavstva popolnoma izpolnila, tako da daljnih prošenj za sprejem v službo ne more upoštevati in na dopise s prošnjami za službo in drugimi željami ne bo več odgovarjala. 1083

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Nagrada 3000 din na tollova. Kakor je znano, je bil prijet na Ptujski gori ropar Melhior Pintarič. Ob priliki precej burne aretacije pa je pobegnil njegov pomagač Jožef Koder, ki se spretno skriva ter izmika vsem zasledovanjem oblasti. Banovina je razpisala 3000 din nagrade onemu, ki pripomore, da bo Koder izsleden in prijet. Jožef Koder je star 29 let, rojen v Hinjah pri Žužemberku in pristojen v Maribor. Od časa do časa se predstavlja z vojaško legitimacijo, ki je izstavljena na ime Mihaela Hojnik. Legitimacijo je Hojniku ukradel Pintarič in ta jo je dal Kodru.

Domačijo požgal in zavezal vrata. V Ruperčah pri Mariboru se je zgodil v noči požig z izredno surovostjo. Heleni Knuplež je začela ob treh zjutraj goreti domačija. Ko so se prebudili stanovalci in so se hoteli rešiti iz goreče hiše, niso mogli skozi vrata, ker so bila zunaj zavezana z žico. Morali so vrata z vso naglico

bančarja, orožnika ali graničarja. To drugo ga je v toliko oplašilo, da ni maral ni zamisliti se na preselitve v kraje proti Avstriji.

Razstaneek mojstrov

Kmalu po vrnitvi z ogleda Zgornje Sv. Kungote je obiskal Rupnik prav oprezno svojega tovariša Jurija v Braunšvajgu. Bil je to njun zadnji sestanek in razgovor na svobodi.

Ponarejevalca sta bridko tožila drug drugemu, kako ju je narod veliko preveč razbobnal preko mej Dravskega ter Ptujkega polja. Noč in dan nimata miru pred prosilci, kateri prihajajo k njima pod vsemi mogočimi pretvezami s ciljem: denarja bi rad! Radi prevelikega govorjenja so na nogah vse orožniške postaje, ki, sledeč ljudski govoric, stikajo za krivcema, katera bodo prej ali slej le izsledili ter odgnali na odgovor. Rupnik je bil odločno za razhod, in sicer jo naj ureže eden na desno in drugi na levo. Zgineta in zgubita se naj v temni noči iz sredine poljancev. S tem bodo zavezani ljudem jeziki in oblastnim zasledovalcem zabrisana sled.

Mojster je še razlagal drugu na dolgo in široko, kako je bil sam pri Zgornji Sv. Kungoti, kjer pa ni varj, ker je preveč vajen ravnine. Skrbno je za-

molčal Juriju, da so ga najbolj prestrašili številni financerji, orožniki ter graničarji, ki so navlaka in nadloga za vsako mejo. Priporočal je kraj Juriju. On je že bil nekoč tamkaj in je še danes zanj najprikladnejše radi bližine meje. Dal mu je naslova onih kmetov, katera mu je priporočal Starošinčan kot najbolj zanesljiva in mu bosta najlažje razpečevala potvorbe, ker imata stalni opravke z avstrijskim prebivalstvom.

Po tem priporočilu Zgornje Sv. Kungote je segel mojster mojstru v roko. Jurij je ostal v Braunšvajgu, Rupnika pa je vzela noč in pri tem zadnjem razgovoru niti povedal ni, kje se trenutno zadržuje.

Pospešitev Jurijeve preselitve

Ako ni grozila Potočniku največja nevarnost, je bil zelo neodločen ter počasen v izvrševanju sklepov. Mikala in vabila ga je radi pobega za primer izsleditve severna meja, ostal je pa še dalje v Braunšvajgu v dobri veri, da najbrž orožnikom še niti znano ni, da bi se bil vrnil iz Hrvaške. Oblast hoče zvabiti v past po lisičje zvitega Rupnika in radi tega to pogosto patroljiranje ter poizvedovanje noč in dan.

(Dalje prihodnjije)

točiti, koliko časa so tihotapci že vršili svoj posel in za kakšne vsote so oškodovali državno blagajno.

Zavarovanje za sončno vreme

Najnovejša vrsta zavarovanja, ki ga sprejemajo angleške zavarovalne družbe, je zavarovanje na sončno vreme. Zavarovalnice so v ta namen ugotovile povprečno število sončnih ur v zadnjih letih za kraje, ki se hočejo zavarovati, in sicer od začetka maja do konca septembra. Na to povprečje se je mogoče zavarovati v poljubni višini. Če bi število sončnih ur potem padlo pod 80% izračunanega povprečja, mora zavarovalnica zavarovancu izplačati dogovorjeno vsoto. Najmanjša doba, za katero se je mogoče zavarovati, znaša mesec dni.

vlomiti, da so si rešili življenje. Gašenje je bilo onemogočeno radi pomanjkanja vode. Še neznan požigalec je hkrati podtaknil ogenj v hlev ter hišo z namenom, da bi s poslopji vred zgoreli tudi stanovalci.

Prijet tat. Na ptujskem tovornem koldvoru uslužbenemu pomožnemu delavcu Juliju Horvat je sunil tat pred kratkim listnico z 800 din. Tata so kmalu izsledili v osebi nekega I. K. s Pragerskega, ki pa je ukradeno gotovino že zapravil.

16 letni pastir smrtno zaboden. V Oplotnici pri Slov. Konjicah se je zgodilo zagonetno krvavo dejanje, kojega smrtna žrtev je postal 16 letni pastir Bernard Sternad. Pastirja so našli na paši ne daleč od Oplotnice z zevajočo rano v levih plečah. Zabodeni je govoril le z največjo težavo in je umrl med prevozom v mariborsko bolnišnico. O zagonetnem napadu so mogli od umirajočega le toliko zvedeti, da ga je napadel neznanec z nožem. Ni pa še pojasnjeno, kaj je napotilo napadalca do tako krutega zločina.

Bridko razočarana ljudska lahkovernost. V Javorju nad Ljubljano se je oglašil pri nekem posestniku neznan potepuh, ki je lagal, da je na povratu iz Avstrije v Metliko in da zna delati denar. Preden se je podal k počitku, je izročil gospodarju delavsko knjižico, iz katere si je ta zapomnil, da je tujcu ime Rudolf in je resnično doma iz Metlike. Po dobro prespani noči se je lotil lopov domačih žensk s pripovedkami, kako zna napraviti denar in da rabi samo prave vzorce. Dobil je stotak in kovanca po 50 in 20 din. Izročeni vzorci so se mu zdeli premalenkosti in je izrazil željo, če bi bilo vsaj sedem komadov od vsakega, pa bi bilo vredno začeti. Obenem je obljubil, da bo napravil po vsakem vzorcu pet komadov. Najprej je vzel stotak, odrezal kos papirja, ga pomazal s črnilom in je položil oboje med dve tanki deščici. Vse je porinil pod omaro med strogo prepovedjo, da naj puste vse naj šest ur pri miru. Nato se je podal v spremstvu dveh domačih otrok v gozd, kjer je hotel natrgati rož za razne barvice. V gozdu je poslal otroka v borovnice, sam pa se je oddaljil in zginil. Ker se ni predolgo vrnil, so šle ženske pogledat, kako je kaj z ono denarno stiskalnico pod omaro. Našle so samo s črnilom pomazan papir, denarja in ponarejevalca ni bilo več na spregled. Obstoja sum, da je isti slepar pokradel nekoliko poprej v Zagradišču posestniku Vrlinovcu obleke za 3000 din in je skušal vlomiti v še eno kmečko hišo, kjer so ga pa še pravočasno prepodili. Opisani sleparski primer je poučen zgled, kako se je treba čuvati klatažev, ki se skušajo okoriščati na račun ljudske lahkovernosti!

Smrtna žrtev lahkovernosti. K posestniku Francu Zajcu v Širju nad Zidanim mostom se je natepel neznanec, ki je pomagal pri spravljaju krme. Zvečer je zaupal gospodarju, da zna delati denar. Zajec si je izposodil od sosedu dva bankovca po 500 din in ju je izročil kot vzorca tujcu, kateri se je bahal, da razume devet jezikov. K nočnemu počitku se je podal lahkoverni Zajec z družino v hišo, laži-ponarejevalcu je odkazal stan v bližnji koči. Ponoči je žena moža posvarila pred potepuhom. Svarilo je toliko zaleglo, da se je podal Zajec večkrat na opazovanje, kaj počne neznanec. Ko je prišel četrteč gledat, je našel prazno gnezdo in jo je ubral za sleparjem, katerega je

dohitel pri gozdu. Neznanec ga je napadel in ga je štirikrat zabodel, in sicer dvakrat pod vrat, enkrat v ramo, da se ni mogel braniti, in enkrat v srce. Zajec je obležal mrtev. Komaj 34 letni gospodar in oče zapušča ženo in štiri otroke.

Vlomilec odnesel monštranco in ciborij. Dne 17. julija med 12. in 13. uro je še neizsleden vlomilec in tat odnesel iz zaprtega tabernaklja pri Sv. Jakobu ob Savi novo pozlačeno monštranco in ciborij. Vlom je opazil prvi g. župnik, ko je imel v nedeljo popoldne litanije. Ključ od tabernaklja je dobil tat v omari v zakristiji in ga je tudi po opravljenem tatinškem poslu položil na prejšnje mesto. Razni ljudje so videli, kako je neznan možki postajal krog cerkve, a se nihče ni zmenil zanj. Okoliške orožniške postaje so na delu, da izsledijo cerkvenega roparja.

Tatinska ciganska družba pod ključem. Orožniki iz Domžal pri Ljubljani so zajeli v gozdu pri Čemšeniku pri Dobu šestčlansko cigansko družbo, katera je izvršila več vlovov in so orožniki izsledili precej pokradenega perila in drugih predmetov.

Izpred sodišča

Obsodba v zagonetni obravnavi. Naš list je poročal, da so našli ob tiru pri Teharju v celjski okolici mrtvega obmejnega stražnika Milivoja Dimitrijeviča. Zgledalo je, kakor bi bil postal graničar žrtev železniške nesreče. Zadeva se je s časom tako zasukala, da so orožniki zaprli pet oseb pod sumom, da so zakrivila nasilno smrt stražnika. V Celju se je vršila tozadevna razprava, ki je bila 13. julija zaključena in izrečena sodba. Obsojeni so bili: Zupanc Martin, 29 letni kleparski pomočnik na pet let ječe, njegov brat Karel, 23 letni čevljarški pomočnik, na štiri leta, in brat Franc, 18 letni delavec, na tri leta; oproščena sta bila Anton Romih in Štefan Jančič.

Slovenska Krajina

Otrok povožen od avtomobila. V Soboti se je zgodila avtomobilska nesreča, ki je tirjala življenje devetletne deklice Angele štiftarjeve, hčerke upokojenega finančnega preglednika, ki se je preselil pred kratkim iz Hodoša v Sobotu. Do smrtne nesreče je prišlo na Radgonski cesti na »Turopolju«. Otrok je skočil v zadnjem trenutku z voza, ki je vozil pred avtomobilom, in je hotel zbežati čez cesto. Mesto nesreče je zelo nevarno. Tamkaj je navadno vedno dosti otrok in povrh še vozijo avtomobili prenašlo.

Še ena smrtna nesreča v Soboti. Zgoraj poročamo o smrtnem ponesrečenju Angele štiftarjeve. Sobotu je doživela 14. julija še eno smrtno nesrečo, ki je končala življenje 16 letnega trgovskega vajenca. Omenjeni se je učil trgovanja pri tvrdki B. Ascher in sin. Opoldne je šel v skladišče, kjer je izročil moko slugi. Nato je skladišče zaklenil in se je vračal nazaj v trgovino čez dvorišče, na katerem so podirali zidarji staro skladišče. Rogana so zidarji svarili in mu klicali, naj pazi in se ogne. Fant ni razumel, kaj mu kličejo zidarji, ker je ravno zvonilo poldne. V zmedenosti od občega šundra je pribežal ravno na usodepolno mesto, kjer mu je priletel tram na glavo. Vajenec se je zgrudil in je umrl v bolnišnici dve uri po nesreči. Rogan je bil doma iz Večeslavcev pri Pertoči, kjer ima oče trgovino in gostilno.

September 1820

Najlepši spomenik na svetu so postavili Francozi cesarju Napoleonu v Parizu. Ne daleč od tega spomenika pa je spomenik dveh francoskih kemikov, Peletjea in Kavatna, ki sta za dobrobit človeštva napravila več kot slavni Napoleon. V septembru 1820 sta namreč odkrila, kako se iz kininovega drevesa dobavlja zdravilno sredstvo kinin ter na ta način rešila več človeških življenj, kot jih je padlo v vseh francoskih vojnah. Pred tem odkritjem je na milijone ljudi umiralo od malarije, in tema dvema Francozoma se imamo zahvaliti, da danes lahko za mal denar v vsaki lekarni kupimo kinin, ki je najboljšo zdravilo proti malariji. Danes se v dobi, ko malarija nastopa, te bolezni obranimo na ta način, da vzamemo dnevno 0,4 grame kinina. Že bolani na malariji se pa zdravijo tako, da dnevno jemljejo 1—1,2 grama kinina, in to 5—7 dni zaporedoma. Če po tem času bolezen še ni ponehala, se opisano 5—7 dnevno zdravljenje z 1—1,2 grama kinina dnevno ponovi.

Udeležba Slov. Krajine na taboru pri Sv. Trojici. Na velikem narodnem taboru pri Sv. Trojici, ob priliki 20 letnice osvobođenja Slovencev in zedinjenja v državo Jugoslavijo je bila naša Slov. Krajina zelo častno zastopana. Veliko udeležbo je na tabor poslal soboški okraj, tudi lendavski ni zaostal. Najbolj zastopani sta bili beltinska in turniška župnija. Samo iz beltinske občine se je tabora udeležilo okrog 50 članov MJRZ, 15 članov krajevne JRZ, večje število je poslala KZ in FO. Turnišče je poslalo na tabor 15 članov MJRZ, 36 članov krajevne JRZ in KZ. 26 članov je poslala tudi občina Odranci. Iz omenjenih občin so bili tudi župani. Da so se omenjeni kraji tako številno udeležili tega velikega slavlja, je nov dokaz, da je naša mladina kljub vsem oviram in raznim zaprekam močno organizirana v taboru dr. Korošca.

Sv. Sebeščan. Naš farni Prosvetni dom je dozidan. Kakor že sedaj izgleda, bo to res krasna stavba. Te dni dobi še streho in tako bo v glavnem delo končano. Ko so zidarji dne 15. julija končali svoje delo, je najstarejši zidar-faran Štefan Gomboc nesel na zid okrašen smreko in imel pri tem kratek nagovor. Rekel je: To smreko postavljam v znak, da višje ne bomo zidali. Zahvaljujem se Bogu, da smo to nadstropno stavbo doživali brez nesreče. Vsi zidarji so bili zbrani okrog njega. Gomboc je nalival kozarce in napival: Bog živi našega gospoda župnika, ki je dosegel, da se je postavila ta prelepa stavba! Kakor dober pastir skrbi za svoje ovce, tako on za svoje farnike. Naj ga Bog črni še dolgo med nami, da bi nam še marsikaj drugega spravil. Bog živi vse naše izseljence, ki so s krvavimi žulji prislužili denar poslali za ta naš dom in še niso pozabili domače fare! Molimo zanje, da bi se zdravi vrnili in se oklenili tega našega ognjišča! Bog živi vse tiste farane, ki so se dostikrat potili, dosti žrtvovali in pomagali pri zidavi doma. Bog živi nas zidarje, ki smo ta dom dozidali, daj Bog, da bi še dosti takih poslopj dozidali! — Dvorane letos ne bomo zidali. Nam je le preveč. Župnija šteje le okrog 180 hišnih števil, če ciganon ne računamo. In kdor ima vpogled v tako delo, ta ve, koliko križev in težav se mora prebroditi, preden se pride do take stavbe, posebno letos, ko so najboljše delovne moči v tujini. Spomladi pa bomo zopet začeli.

Sv. Sebeščan. Za naš farni Prosvetni dom so zopet darovali: Gyergyek Marija 132 din, Dominjan Šarika 132 din, Kelner Karel in žena Terezija 100 din, Broder Franc 40 din, Horvat Jožef 40 din, Benkovič Ludovik iz Bogojine 20 din. Darovala je že prej Zelko Marija od Sebeščans 50 din, pa po pomoti ni bila že prej objavljena Bog plačaj! Dobili smo od raznih oseb v Sloveniji že tudi 2100 din, med drugim je dala Vzajemna zavarovalnica 400 din in tovarna Hutter v Mariboru 500 din. Banska upava pa nam je naka zala 3000 din. Lepa hvala vsem!

Smrt v tujini. Sebeščanski zvonovi so oznanili fari, da je v daljni Franciji umrla komaj 24 letna Cör Irma iz Poznanovec. Velik udarec je bil to za starše in vse, ki so rajno poznali. Bila je blizu Pariza. Dom je zapustila pred dobrim letom in ni ji bilo dano, da bi ga še kdaj videla. Po kratki bolezni je umrla. Po smrti so truplo raztelesili in zdaj se vrši preiskava, kajti smrt je imela čudne okoliščine. Naj tolaži starše Bog! Irme ne bomo pozabili, četudi ne bomo videli njene groba. Daj ji Bog večni raj!

*

Ameriški milijonar na poletu krog sveta

V zadnji številki smo beležili kratko vest, da je ameriški milijonar in filmski tvorničar 33 letni Howard Hughes na poletu okoli sveta na dvomotornem letalu srečno preletel Atlantski ocean in pristal na pariškem letališču. Houghes je zmagal 4600 km dolgo pot v 16.30 urah. Za isto razdaljo je rabil znani Amerikanec Lindberg pred 11 leti sam, brez spremstva, 33 ur. Že s prvim pristankom v Parizu je pobil Hughes vse dosedanje letalske rekorde na severnem Atlantiku.

Najnovejši polet okoli sveta je vodil Hughes, ki je z 20. letom podedoval od svojega očeta eno milijardo dinarjev in je lastnik filmske družbe, katera je žela že zelo lepe denarne uspehe.

Večkratnega milijonarja Hughesa se je poslužil pripravljalni odbor za svetovno razstavo v Newyorku. Milijonar je dobil od odbora na razne državne poglavarje posebna vabila, v katerih se pozivajo, da se udeležijo njujorške svetovne razstave.

Odbor je dalje podaril Hughesu letalo, ki je krščeno na ime »Svetovna razstava«. Aeroplan ima najmodernejšo napravo za radio-zveze na morju ter na kopnem ter

Dekleta v narodnih nošah so nosila košare cvetja na glavah v sprevodu pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah

vso opremo za primer zasilnih pristankov na morju ali kje v sibirskih džunglah.

Letalo je letelo čez Atlantik s povprečno brzino 260 km na uro.

Hughesovo spremstvo so tvorile štiri v letalstvu strokovno izvežbane osebe.

Iz Pariza je nadaljeval Hughes polet dne 11. julija proti Moskvi, kamor je priletel po preteku 11 ur. V Moskvi se je pomudil dve uri, da je obedoval in se oskrbel z novim bencinom in oljem, nakar je odletel v Omsk, kjer se je ustavil samo za toliko časa, da je ponovno napolnil potrebno gorivo za letalo. Iz Omska je odeletel 13. julija ob 22.30 našega časa v smeri proti Jakutsku v Sibiriji. Že pokojni rekordni letalec krog sveta, Willy Post, ki je ponesrečil leta 1935 na Alaski, je rabil za razdaljo Njujork—Moskva 50 ur, Hughes je preletel isto črto v 33 urah.

Ameriški letalec Hughes je pristal v Jakutsku 13. julija ob 8.30 in zopet srečno po dveh urah odletel proti severnoameriškemu polotoku Alaski.

Razdaljo od Jakutska v Sibiriji do Fairbanksa na Alaski, ki znaša 3330 km, je

preletel v 12 urah 17 minutah. Ta zračna pot je bila najbolj nevarna, ker pelje preko sibirskih step in Beringove morske ožine. Pri pristanku je vodja letalske petorice izjavil, da je posadka utrujena, a dobro razpoložena. Iz Fairbanksa je nameraval Hughes doseči končni cilj Njujork brez pristanka.

Dne 14. julija ob 14.38 angleškega časa mu je zmanjkalo kuriva in je moral v Mineapolisu za pol ure na zemljo. Od Fairbanksa naprej je moralo letalo premagati silne viharje.

Kakor omenjeno, se je pomudilo letalo v Mineapolisu samo pol ure in je nadaljevalo pot proti Njujorku. Zadnji del poleta je vodil letalo Hughes sam.

V Njujorku je letalo »Svetovna razstava« srečno pristalo 14. julija ob 20.30 našega časa. Letalce je pričakovala množica 100.000 ljudi, katerih navdušenje je bilo velikansko. Letalce so obsipali s cvetjem in jim vzklikali. Za vso pot okrog sveta z vmesnimi postanki vred je rabilo letalo 91 ur, kar znači nov svetovni rekord.

Društvene vesti

Dekle, kam 15. avgusta? — Na dekliški dan na Betnavo!

Tvoj duhovni dom te zopet vabi k sebi! Dolgo ga nisi videla, gotovo si želiš tja, kamor se je že in se še bo napotilo toliko tvojih dobrih sestra! Glejte, spet si bomo stisnile roke, vzljubile druga drugo in se najdušile za lepo delo Katoliške akcije. Žrtev bo morda zate, dekle, priti tako daleč, po dnevih težkega dela doma, v delavnici, pisarni. Pridi pa tudi ti, ki o počitnicah iščeš moči za nova duhovna ustvarjanja! O, vsi vemo, kako slovenska žena, kako slovensko dekle s ponosom in rada sebe žrtvuje. Z veseljem pohiti za klicem po duhovni prenovitvi in poglobitvi. Spregovorila nam bo Cerkev in povedala, kaj pričakuje od nas. Na naših zborovanjih, ločenih po stanovih, boste pa imele besedo ve same! Gotovo imate tudi druga drugi mnogo povedati! Pridite, dekleta, da glasno in z vso svojo osebnostjo izpričate svoje plemenito mišljenje v središču Katoliške akcije za lavantinsko škofijo — na Betnavi, vašem duhovnem domu! Betnava vas lepo pozdravlja! — Iskreno vabljen gospodične učiteljice! Svetujemo vam pa, da po dekliškem dnevu ostanete še na Betnavi in se udeležite v naslednjih dneh (od 16. do 21. avgusta) duhovnih vaj in tečaja KA za učiteljice. — Podrobna pojasnila daje: Betnava, Maribor.

*

Prihova. 30 letnico Prosvetnega društva proslavimo dne 31. julija. Dopoldne se vsi člani Prosvetnega društva skupno udeležimo rane sv. maše in prejmemo sv. obhajilo. Ob 15 pa bo slavnostna akademija z zelo zanimivim sporedom na prostoru pri g. Oberskem. Poleg dveh govorov, tukajšnjega šolskega upravitelja g. Štefančiča in odvetnika g. Humra iz Konjic, simboličnih vaj deklet, nastopa fantov, pevskih in drugih točk se bo predvajala tudi Finžgarjeva dvodejanka »Nova zapoved«. Po akademiji pa bo istotam prosta zabava, kjer bo poskrbljeno za vse. Pri vsej proslavi sodeluje godba iz Slov. Konjic. Delavci in prijatelji prosvete, domači, iz sosednih župnij, iz dekanije in od drugod — prisrčno vabljeni v obilnem številu!

Vransko. Sreča vas čaka v nedeljo, dne 24. julija, na tomboli, ki jo bo priredilo Prosvetno društvo na Vranskem. Pripravljenih je osem glavnih dobitkov: žensko kolo, moško kolo, zaboj sladkorja, vreča moke, seženj drv, prašič, blago za obleko in vreča soli. Poleg teh glavnih dobitkov bo še množica manjših. Cena posameznim tablicam je samo 2 din.

Dopisi

Razbor pri Slovenj Gradcu. Ker je radi gotovih ovir praznovanje naše lepe nedelje preloženo, spo-

ročamo, da bomo praznovali god našega farnega patrona sv. Danijela zadnjo nedeljo v juliju, to

Dekan g. Fr. Gomilšek govori o sv. Cirilu in Metodu na častni tribuni na svetotrojiškem taboru.

je dne 31. julija. Na našo lepo nedeljo ste vsi od blizu in daleč prav vljudno vabljeni!

Devica Marija v Puščavi. Kakor vsako leto, proslavimo tudi letos praznik sv. Ane 26. julija in v nedeljo po sv. Ani, 31. julija, z romarskim shodom. Dnevni red pri obeh shodih bo sledeč: ob 6 pričetek spovedovanja, ki traja vse dopoldne; ob 7 in 10 pridiga in peta sv. maša. Med zgodnjo in pozno sv. mašo bo več sv. maš v kapeli svete Ane. Duhovniki in romarji vabijeni!

Hoče. Dr. Karla Glaserja slavnost v Reki pri Hočah. V nedeljo, 24. julija, se bo slovesno odkrila spominska plošča na rojstni hiši slavnega jezikoslovca, pisatelja zgodovine slovenskega slovstva, vnetega domoljuba prof. dr. Karla Glaserja, ki je neumorno in požrtvovalno delal za kulturni napredek slovenskega naroda, ki je zaradi svoje narodne zavednosti moral mnogo trpeti. Ob priliki 25 letnice njegove smrti mu bo Zgodovinsko društvo v Mariboru odkrilo spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši v Reki pri Mariboru pod zelenim Pohorjem po sledečem sporedu: ob 8.30 se zberejo gasilci in občinstvo pri gasilnem domu v Hočah, od koder odkorakajo z godbo v Reko, kjer bo ob 9.30 sv. maša pod milim nebom na prostoru blizu reške šole, po sv. maši pa odkritje spominske plošče na rojstni hiši v Reki (pri Podkrižniku ali »Momu«) s petjem, slavnostnim govorom g. prof. dr. Dolarja in ravnatelja g. dr. Tomišeka ter drugih. Popoldne ljudska veselica pri Podkrižniku. Zaradi obeda se je treba pravočasno javiti pri g. Antonu Podkrižniku v Reki. — Dr. Karel Glaser je mnogo storil za napredek svoje domovine, ljubil z vso dušo svoj rojstni kraj in kmetski stan, zato se udeležite rojaki od blizu in daleč, da se oddolžimo vsaj malo spominu vrliga moža! Reka je obenem krasna izletna točka ter postaja mestnih avtobusov ob nedeljah.

Apače. Za narodni tabor pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je tudi na Apačkem polju bilo veliko zanimanje. Nad sto zavednih Slovencev in Slovenk se je od nas udeležilo tega lepega slavlja. — Zavedni Slovenec g. Zökš v Podgorju, doma iz zahodnega dela Slov. Krajine, ki se je tu naselil po povratku iz Amerike, je te dni obhajal 25 letnico poroke. Vsej njegovi družini še mnogo let blagoslova z nebes in sreče zemlje!

Sv. Ana pri Borlu. Letos bomo obhajali aninško slovesnost s tridnevnicom v nedeljo, 24. julija, ter 25. in 26. julija z običajnim sporedom. V ponedeljek, 25. julija, bo imel pozno službo božjo ob 9.30 g. novomašnik Feguš od Sv. Marka.

Šmartno ob Paki. V nedeljo, 10. junija, je Prosvetno društvo uprizorilo z velikim uspehom veseleloigro »Dva para se ženita«. Ljudstvo, ki je napolnilo dvorano, je bilo z igro zelo zadovoljno in ni varčevalo z burnim aplavzom. Dopisniku celjskega lističa »Nova doba« je pa najbrž vročina, ki je zadnje čase res velika, udarila na možgane, da so mu otopeli ali morda celo zavreli in izpuhteli, kar kažejo njegovi res »mojstrski« dopisi. Člani fantovskega odseka mu ne bodo storili nič žalega, čeprav se on tega boji, ker pač nočejo imeti opravka s človekom, ki je bolan na duši in telesu, posebno pa na pameti. G. dopisnik, le naprej se odlagajte svoje bujne domišljije v »Novo dobo«, ker s tem kažete vso svojo srčno kulturo...

Mozirje. Občinski odbor občine Mozirje je na svoji redni seji imenoval za častnega občana g. dr. Antona Korošca, notranjega ministra, in g. dr. Marko Natlačena, bana dravske banovine, za njune neštete zasluge za slovenski narod, posebno za slovenske občine.

Ljubno. Tukajšnja gasilska četa je imela dne 10. julija spominski dan 55 letnice obstoja.

Gornja Ponikva pri žalcu. Lepa je ponikovska fara, pa še lepši je ponikovski zvon, tako nekako se je glasila pesem ob novi sv. maši, ki jo je v nedeljo, 10. julija, daroval tukajšnji rojak g. Ivan Zupanc iz dobre hiše Gaberšekove v Vrhih. Stolnik kanonik g. dr. Ivan Žagar je imel krasen cerkveni govor, pri slovesni sv. maši so bili poleg drugih duhovnikov trije domačini in g. kanonik Pavel Žagar iz Nove cerkve. Da je bila cerkev, vas in domačija novomašnikova lepo ovenčana, ni treba posebej omenjati. Mala župnija sv. Pankracija v Gornji Ponikvi je imela dosedaj tri nove maše; prva je bila v stari cerkvi, dve pa v novi. V soboto večer ob večni luči se je zgodila nesreča pri streljanju; mladi ljudje so neprevidni.

Sv. Rupert nad Laškim. Malokdaj smo tako težko čakali na žetev kakor letos: tolika stiska za živež in prehrano, kakor to leto, nas od časov svetovne vojne še ni zadela. Lanska letina je bila zelo pičila glede krušnega žita: pšenice malo, rži skoraj nič, krompirja je manjkalo več kot polovico; rja je uničila koruzo in fižol, ajda je skoraj popolnoma izostala; glavno vsakdanjo hrano zelje in repo pa so gosenice popolnoma uničile; tudi korenje je rja večji del uničila. Samo sadne pijače je bilo precej, kruha pa zelo malo. Zato je naš ubogi človek, mali posestnik, moral kupovati živež. Pa tudi večje posestnike je

trdo prijala skrb za prehrano; vsevpred smo kupovali in kupujemo živež. Tudi letos nam bo jesen prinesla več skrbi kakor pridelkov: sadje, ki je spomladi tako krasno cvetelo, je po zgodnji toploti v marcu, po mrazu in snegu pa v aprilu in tudi po pozebi v maju, docela odpovedalo: samo tu in tam je videti kako jabolko; češenj in marelic sploh ni, hrušk ne najdeš v celem urvaldu! Za denar in pijačo bo velika stiska, samo kruha bo precej, ako nas Bog obvaruje hude ure. Zato bo pač tudi davčna oblast morala letos upoštevati naše pomanjkanje, stisko in nadlogo, ki zadeva najbolj delavnega, pa najbolj ubogega človeka — poljedelca!

Sv. Rupert nad Laškim. Kar težko je našemu človeku pri srcu, ki bere v listih, kako so se merodajni gospodje pred kratkim v Ljubljani posvetovali o »naši cesti«, kaj vse so sklenili za zboljšanje že itak dobrih cest po vseh prometnih krajih, a na naše kraje v »urvaldu« nihče ne misli. V naši občini — prav za prav ne v »naši«, ampak v občini Sv. Lenard nad Laškim, kamor so nas zloglasnega leta 1933 prilimali — imamo v delu, ki pripada Sv. Rupertu, večinoma take občinske ceste, ki jih oskrbuje sam Bog, to se pravi: kadar je suho, ugodno vreme, že še prideš naprej, če uprežeš v nekoliko naložen voz dva ali tri pare hribovske trenirane močne živine. Ako pa hočeš n. pr. iz Sv. Ruperta z vozom peljati v Svetino, ki je oddaljena 7 km, moraš prej najeti delavce, da bodo prej zadelali največje luknje v klancih ter kakor koli premostili blatna močvirja v Podgorju. Ko bi kak visoki gospod hotel v avtomobilu obiskati ta svet, bi gotovo takoj nekaj ukrenil za nas uboge hribovce!

Naši rajni

Apače. Tukaj je umrla Marija Niedorier v 79. letu starosti. V Apače se je s svojo sestro priselila iz ljutomerske okolice že mnogo pred svetovno vojno. S sestro sta bili med tistimi redkimi tukajšnjimi Slovenci, ki niso podlegli nemškemu pritisku, pa četudi so morali radi svoje narodne neomajnosti trpeti, zlasti pred zasedbo po Jugoslaviji. V njuni hiši je bila tudi knjižnica Prosvetnega društva in so se tam zbirali trdni Slovenci. Naj ji bo dobri Bog plačnik za vse, kar je za svoj narod storila!

Prizor dekliske navdušenosti na velikem taboru pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

Ciganski kralj Janus I. se bo obrnil do Društva narodov v Ženevi; naj mu izposluje naselitev desetih milijonov ciganov v Abesiniji.

Prve drsalke v kameni dobi

Kakor dokazujejo razne izkopanine, so drsalke ponekod poznali že v kameni dobi. V nekaterih stavbah na koleh, ki so jih izkopali, so našli med raznim orodjem tudi čudno orodje iz konjske kosti. To čudno orodje je bilo tako na koncu prikrojeno in zapognjeno kakor kake drsalke. Spredaj in zadaj je bila narejena luknja, skozi katero je kameni človek to kost privezal na svojo obutev, nakar se je po tej kosti lahko drsal po ledu. To je bilo zanj važno, ker je njegova hiša stala tako rekoč na vodi. Kadar je voda zmrznila, se je moral posluževati drsalke, če je hotel na suho. Kadar ni bilo ledu, si je pač pomagal s čolnom.

Velikanska klet

Največjo klet ima najbrž neka tovarna šampanjca na Francoskem. Njena podzemna skladišča šampanjca so dolga 38 kilometrov! V teh podzemskih skladiščih je seveda več oddelkov, v katerih je shranjen šampanjec razne kakovosti in raznih letnikov. Tukaj je spravljeno 15 milijonov steklenic šampanjca vseh vrst in starosti.

Nekaj iz kraljestva ciganov

Tudi v neomejenem kraljestvu ciganov se pripravljajo po vsem videzu resni dogodki. Deset tisoč ciganov je lanskega julija izvoljenemu »kralju« Kwieku I. poslalo pravi ultimatum, v katerem zahtevajo, naj takoj skliče ciganski parlament, ker ne marajo več prenašati njegovega avtokratskega in diktatorskega režima. Teh 10.000 ciganov pa predstavlja le manjšino, kajti 28.000 drugih se zavzema za kralja. Zato ni izključeno, da bo Kwiek I. odgovoril na ultimatum, da bo odredil cigansko ljudsko glasovanje o vprašanju svoje pravice do vladanja. Lahko se iz tega izcimijo nova volitev »kralja« ali pa vsaj ponovitev lanskega ciganskega srečanja v Varšavi.

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

V nekaj minutah je bila Milka že na vasi. Ljudje so jo radovedno gledali, ona pa je šla kar naravnost proti cerkvi. Kakih sto korakov pred cerkvijo pa je videla, da je že na cilju. Na večji beli hiši je stalo s črnimi črkami:

Ljudska šola.

Nekaj trenutkov je oklevala, potem je stopila na lopo in potrkala na prva vrata levo. Ko se nihče ni oglasil, je odprla in stopila v veliko, prazno učilnico.

Saj res, saj ji je Habakuk pravil, da je učiteljevo stanovanje v prvem nadstropju.

Potihoma je šla po stopnicah gor in je prisluškovala na vse strani.

Vse je bilo tiho.

Položila je torbico, dežnik, plašč in klobuk na klop pri oknu; tedajci se ji je zdelo, da se je v sedni sobi premaknil stol. Rahlo je potrkala, notri se je oglasil Habakukov glas:

»Da!«

Sedel je pri pisalniku in se niti ni ozrl, ker je bil sredi pisanja; pisal je — Milki.

Ko se je slednjič le ozrl, je bila že na sredi sobe — tik pred njim. Skoraj ustrašil se je, zastrmel vanjo, kakor da je prikazen, in ni spravil besede iz sebe. Milka pa ga je pozdravila s svojim zvonkim, vedrim glasom:

»Dober dan, Habakuk! Kaj, ali me ne poznaš?«

Tedaj je planil izza mize in vzkliknil:

»Milka! — Moja Milka!«

Objel jo je, jo pritisnil k sebi in jo gorke poljubil na čelo. Ona ga je poljubila na lice in zašepetala nežno in blaženo:

»Ljubi! — Moj ljubi!«

Ko ju je minilo iznenadenje, sta sedla na staro zofo, Habakuk je držal njeno roko v svoji, ona pa mu je imela toliko povedati.

»Zdaj pa me poslušaj, Habakuk,« je dejala toliko, da ni prav zavriskala, »nekaj sem ti prinesla. Ali veš, da sva bogata?«

Habakuk jo je pogledal in nj verjel.

Tedaj mu je jela pripovedovati vse od konca do kraja:

Stari sodni svétnik, Milkín ujec, je že dolgo trpel zaradi želodca. Včeraj mu je bilo tako hudo, ker mu je še srce čisto oslabeledo, da so menili, da je njegova zadnja ura.

Ko je prišla Milka že zvečer k njemu, je bil tako slab, da ji je venomer stiskal roko in solze so mu polzele po licu. Takega ga Milka še nikoli ni videla. Škoda le, da ni mogel nič govoriti; kajti čeprav mu je odleglo, je bil vendar zelo slab.

Milka je tudi zvedela, da je bolnik že popoldne samodsebič prosil za duhovnika in da se je lepo spovedal in sprejel sv. obhajilo.

Ponoči je ostala sama pri njem, dajala mu je kapljice za srce, ga predevala in mu postiljala, pri tem mu je šepnila vedno kako tolažilno in bodrilno besedo.

Po polnoči ji je bolnik pomignil čisto blizu k sebi in ji je dejal v raztrganih besedah tole:

»Moje premoženje se ni vse izgubilo. — Tam v pisalniku — v drugem predalu — na desni strani — je zapečaten ovoj; v njem je čez devet sto starih zlatnikov, devet sto sedem in dvajset jih je. — Prinesi jih sem! — Ključek je tu v posteljni omarici.«

Milka je vzela ključek, odprla predal in našla zavoj ter ga dala ujcu.

»Dal sem te poklicati,« je bolnik nadaljeval, »ker sem se bal, da bi denar ne prišel v prave roke, ko bi umrl. Na, zdaj ga dam tebi, ker meni ga ni več treba.«

»Nikar tako ne govorite, ujec,« se je branila Milka; »če vam je prav, bom denar pri sebi shranila, da bo na varnem; ko ozdravite, vam ga pa vrnem.«

27

»Nikar mi ne čenčaj!... Saj čutim in dobro vem, da gre z mano h kraju in da bo prav, prav kmalu prišla zadnja ura. — Zato ti ta denar izročam; tvoj je od zdaj naprej... V zavoju boš našla tudi moj testament ali prav za prav listino, ki za vsak primer priča, da sem ti to podaril.«

Milka se je začela na moč jokati. Tedaj je dejal bolnik skoraj užaljeno:

»Ali nisi nič vesela?... Saj je lep denar in če ga v dinarje zamenjaš, dobiš še precej čez sto tisoč. — Če boš varčna, ti bo že precej zaleglo.«

»Ljubi ujec, saj še ne smete umreti,« je ihtela; »za tako velik, velik dar sem vam iz srca hvaležna. Bog vam povrni! Vedno bom za vas molila in vse življenje ne bom pozabila, koliko ste zame storili.«

»Zdaj rad umrem, ker vem, da se me bo vsaj en človek z ljubeznijo spominjal,« je rekel starec.

Ko mu je Milka pravila, da se je včeraj poročila in da je od svojega moža že koj prvi dan odhitela in šla k bolnemu ujcu, jo je s širokim pogledom pogledal in dejal mehko:

»Milka, priden otrok si. Nisem si mislil, da me imaš tako rada.«

Proti jutru je bolnik zaspal in je spal precej mirno vse do jutra. Ko je prišel dopoldne zdravnik, je dejal, da je nevarnost minula.

Zdaj je ujec Milko silil, naj se vrne k možu, ker jo čakajo dolžnosti mlade gospodinje in žene.

Milka se je vsa solzna poslovila in je obljubila, da bo kmalu spet prišla gledat, kako mu je kaj.

Ko je potem še z zdravnikom na samem govorila, ji je ta dejal, da zdaj res ni nevarnosti, ali da je bolnik že zelo pri kraju in da več ko tri tedne ne bo več. Milka je prosila, naj bi ji dali pošto, kadar bi bilo treba; potem je obiskala še nekaj starih znancev, opoldne pa se je vrnila z brzim vlakom.

Ker jo je na srečo vzel na postaji neki avtomobil precej pota s seboj, je bila ob pol sedmih že pri možu pri Sv. Juriju... — — —

Habakuk jo je poslušal, ne da bi jo bil le z besedo ustavil. Ko je umolknila, je dejal nežno:

»Viš, Milka, saj sem ti že včeraj rekel, da ti bo Bog delo usmiljenja obilno povrnil. Res ti ga je še bolj, kot bi si bila mogla misliti.«

»Tebi ga je in meni,« je rekla vsa srečna.

»Strašno sem vesela, da nisem več sirota brez vsega, ampak da ti lahko tudi kaj k hiši prinesem in ti življenjem olajšam in olepšam.«

»Najbolje, kar si mi k hiši prinesla, si ti sama, Milka. Vse drugo mi je brez pomena. Moje bogastvo, moja sreča si samo ti.«

Stisnil je njeno roko k sebi in si jo položil na srce... Čez nekaj časa je vzkliknil:

»Ti ljubi Bog, kodi jaz hodim s svojimi mislimi! Saj si vendar lačna in trudna, jaz pa ti ne dam ničesar.«

»Naj, naj!« se je branila; »tako sem vesela, da mi ni za jed. — Pozneje bova skupaj večerjala. — Nekaj malega sem že grede nakupila, da ti bom nocoj za prvo krat kaj dobrega skuhala.«

Ko je odšlo sonce za božjo gnado, je Habakuk pogledal na uro in menil:

»Čas je, da grem večno luč zvonit. Čez pet minut bom spet tu.«

»Naj me, da grem s teboj!« je prosila žena; »rada bi videla cerkev in tudi malo pomolila bi rada.«

Skupaj sta stopila na hodnik; tu je žarelo okence kakor od bližnjega ognja.

»Ježeš, Habakuk, gori!« je zavpila Milka.

Smehlja je jo je prijel za roko in jo peljal k oknu. Nič drugega ni bilo videti kakor kos modrega neba in vrh Gore, ki se je svetila v večerni zarji.

»O, kako je to lepo, kako lepo! Prelepo!« je obstala Milka vsa zamaknjena in ni mogla odtrgati oči od pogleda.

Po dolgem jo je Habakuk potegnil za seboj.

Ko sta šla proti cerkvi, so se stikale v oknih glave in nekdo je zaklical na glas in prav razločno:

»Ali si jo videl, učiteljevo gospo? Ti, ta ti je pa čedna!«

Milka je zardela, Habakuk pa jo je od strani pomeril s porednim nasmehom.

Cerkev je mladi ženi zelo ugajala. Bila je visoka, svetla, vsa čista in polna pobožnega duha.

Milka je pokleknila v klop in se vsa vdala tihi, domači pobožnosti, ki je je bila cerkev polna. Skozi okna je sijal večerni mir planin, bregovi so že sa-

njali v mraku — tedaj je zapel v to čudovito zbravnost večerni zvon in oznanil angelsko češčenje...

»Angel Gospodov je Mariji oznanil...«

Milka je poslušala ljube glasove, ki so odmevali v njenem srcu kakor še nikoli...

Ko je Habakuk odzvonil, je prišel in pokleknil zraven svoje žene in obe duši sta se sklenili v pobožni molitvi Bogu v čast in zahvalo.

KONEC

20 metrov visok kip
Washingtona

Na njujorški svetovni razstavi bodo razstavili 20 metrov visok kip Jurija Washingtona. Figure bo izdelal neki ameriški kipar.

Kmečka trgovina

Zboljšanje gospodarskih in socialnih razmer v Sloveniji

Zanimiv pregled o zaposlitvi delavstva v Sloveniji in o višini zaslužka je izdal OUZD v Ljubljani za leta 1935 do 1938. Pri okrožnem uradu so zavarovani in zabeleženi vsi zaposleni delavci in delavke in njih število je vedno zelo verna slika gospodarskega položaja. Kadar število zaposlenega delavstva narašča, potem raste tudi splošna blaginja, trgovina cvete in kmetje lahko prodajajo svoje pridelke po primernih cenah. Kadar pa število zaposlenega delavstva pada, je to znak splošne krize in takrat so slabi časi tudi za kmeta. Omenjeni pregled OUZD kaže, da je število zaposlenih delavcev znašalo leta 1935 vsega skupaj 80.567, letos pa jih je bilo ob koncu maja zaposlenih že 100.416 ali 19.849 več. Ni to zgolj slučaj, da se je število zaposlenega delavstva dvignilo prav pod sedanjo vlado. Smotrno gospodarsko delo, ki ga sedanja vlada vrši, je vplivalo na vse gospodarske panoge in tako tudi na delovni trg. Najbolj se je dvignilo število delavcev v tekstilni industriji, namreč za 4100, pri cestnih gradnjah za 3800, v gozdno-žagarski industriji za 2019, v gradnji železniških prog za 1599 itd. Zaposlenost delavstva je napredovala v vseh industrijskih in gospodarskih panogah, kar je siguren znak gospodarskega napredka.

*

Kako izgleda sadna letina?

Kakor poročajo od raznih strani, je letošnja sadna letina v Sloveniji srednje dobra. Manjka v glavnem zgodnjega sadja, dočim so jesenske in zimске sorte obrodile zelo povoljno. Pač pa po drugih evropskih državah sadje ni obrodilo baš najbolje. Tako ima letos Nemčija samo 20% normalne sadne letine, Italija samo 18% normalne sadne letine, Češkoslovaška je brez jabolk, bivša Avstrija ima 30–40% normalne sadne letine. Iz tega je sklepati, da bodo cene jabolk povoljne, v kolikor ne bo na ceno sadja vplivalo sadje iz Bosne in Srbije, kjer imajo letos rekordno sadno letino. Tako bo naša država imela 45% vsega sadja v Evropi. Upati je, da zaradi slabe sadne letine v ostalih evropskih državah tudi izredna sadna letina v Bosni in Srbiji na ceno naših jabolk ne bo vplivala slabšo, zato se bomo za ceno jabolk lahko držali.

Na kaj moramo paziti?

Paziti moramo predvsem, da ne bomo sadja prehitro obirali. Pred avgustom bi se sploh ne smela jabolka izvažati. Ne nasedajmo sadnim mešetajem in prekupčevalcem! Res je, da poletna jabolka ne drže dolgo, toda čemu poslušati mešetarje in trgati pozne sorte jabolk, ko vendar počakajo tja v zimo. Kupec, ki kaj takšnega zahteva, sigurno ni dosti prida. Z zelenim sadjem si kvarimo sloves naših jabolk v inozemstvu. Naj vsakdo uvidi kvarne posledice trganja zelenega sadja, tako zase kakor za splošnost, ter naj pazi na vse tiste brezvestne ljudi, ki sadjarje zapeljujejo v tako brezsmiselno početje. Oblastva pa naj take brezvestne mešetarje, ki ljudi zapeljujejo, kaznujejo.

Kako se zamišlja organizacija letošnje sadne trgovine

Zaradi vsakoletnega škodljivega delovanja sadnih mešetarjev so kmetijske organizacije (kot n. pr. Kmetijske zadruge, Kmečke zveze, Sadjarško in vrtnarsko društvo, ZAKŠ) sklenile, da v letošnji sadni kampanji organizirajo posredovanje prodaje sadja na sledeči način:

V Mariboru se osnuje informacijska pisarna, ki bo dnevno obveščala vse imenovane krajevne organizacije o dnevnih cenah sadja, o povpraševanju po sadju, o stanju izvoza itd. ter bo interesentom, ki bodo prav tako dnevno poročali pi-

sarni o množini, sorti in kakovosti sadja, pošiljale kupce. V večje kraje se bo poročalo telefonično, od koder bodo poročila šla potom selov v oddaljene kraje. Vsaka krajevna organizacija bo imela posebnega sela, ki bo poročila zbiral in sprejemal od najbližje telefonske postaje. Na tak način nameravajo imenovane organizacije izključiti sadne mešetarje.

Cena pšenice — 160 din

Državna privilegirana izvozna družba (»Prizad«) je začela nakupovati novo pšenico. Nakupno ceno je določila s 160 din za 100 kg. V primeri s svetovno prodajno ceno plačuje pri nas »Prizad« pšenico za 44 din dražje. Letošnja cena je nižja od lanske, ki je znašala za začetek 180 din, pa so jo že prve dni zvišali na 190 din.

Živina

Živinske cene so se ustalile, pa žal precej niže, kakor so kmetje pričakovali. Trgovanje je sicer še nekam živahno, prave cene pa ni. Na zadnjih sejmih je bil položaj sledeč: Maribor: debeli voli 4–5.25 din, poldebili 3.50–4.75, plemenski 4.50 do 5.50, biki za klanje 3.50–4.75, glavne krave debele 4–4.75, plemenske 3.50–4.50, krave za klobasarje 2.50–3.25, molzne 4–5, breje 3.50 do 4.50, mlada živina 4–5, teleta 4.50–6.25 din za 1 kg žive teže. — Kranj: cene po komadu so bile naslednje: voli od 1200 do 3500 din, krave od 900 do 2000 din, teleta od 250 do 480 din, junice od 600 do 2250 din, biki od 1200 do 2400 din; na vago se je prodajala živina: voli 6.50 in 5.50 din, telice 6, 5.25 in 5 din, krave 4.50, 4 in 3.50 din, teleta 7.50 in 7 din. — Novo mesto: živina se je prodajala po 3–5 din za 1 kg žive teže. — Lendava: biki 4.50, telice 5.50 in 5 din, krave 3 in 2–2.25 din, teleta 6 in 4–5 din. — Petrovče: voli 6 din, junci 4.50–6 din, telice 5.50–6 din, krave 2.50–4.50 din. — Ptuj: voli 4.60–5.50, krave 2.70–5 din, biki 3.50–4.50 din, junci 3.25 do 4.50 din, telice 3.50–5.50 din, teleta 6–6.75. — Krško: voli 4–5 din, krave 4–5 din, telice 4–6 din, teleta 5–6 din. — Mokronog: teleta 5.50 din, telice in junci 5 din, krave 2–3.50 din, voli 5–6 din. — Bučka (okraj Krško): voli 4–5 din, telice 4–5 din, krave 3–4 din. — V južnih krajih naše države se je cena goveje živine nekaj popravila, samo teletom je padla za kakih 50 par pri 1 kg. Tako so se v Beogradu prodajala teleta 6.50–8 din, ostali živini, osobito volom pa je cena na splošno za dinar poskočila.

Svinje

Na mariborskem sejmu so bili mladi prašiči 5–6 tednov stari po 80–100 din, 7–9 tednov po 110–145 din, 3–4 mesece 160–220 din, 5–7

mesecev 280–400 din, 8–10 mesecev 440 do 550 din, eno leto 710–820 din, 1 kg žive teže 6.50–8 din, 1 kg mrtve teže 8.50–11.25 din. Kupčija je bila precej živahna, vendar je v primeri s prejšnjimi sejmi popustila. — Na ptujskem sejmu so bili 6–12 tednov stari pujski po 70–140 din komad. — Na Gorenjskem so prasci dragi ter se prodajajo komad po 100–180 din. — Na Dolenjskem (Novo mesto) je bilo pripeljanih na sejem 694, prodanih pa 600 mladih prašičev. Cena je bila 70–150 din za glavo. — V Posavju se prodajajo mladi prašiči po 6 tednov stari od 100–150 din komad, debeli prašiči pa so po 6 do 7 din za 1 kg žive teže. — Na svinjskem sejmu v Križevcih na Hrvaškem je bilo pripeljanih 952 svinj. Cene so nekoliko nazadovale. Prodanih je bilo 450 komadov. Cene za pršutarje za klanje 7–7.50 din, špeharji 8 din, plemenske svinje 8.50–10 din za 1 kg, mladi prašiči 80 do 150 din komad.

Konji

Konji imajo še vedno dobro ceno. Po lepih konjih je veliko povpraševanje, ker se precej izvažajo, dosti pa jih nakupujejo tudi domači kupci. Na ptujskem sejmu so bili konji od 900 do 5000 din, žrebeta od 1200 do 2300 din; v Krškem so se zelo lepi konji prodajali po 5000 din.

Surove kože, ovčja volna

Goveje surove kože so od 10 do 14 din 1 kg, telečje 12–16 din, svinjske pa 6–10 din. Cena sedaj ni stalna ter se naglo menja. — Neoprana ovčja volna se prodaja po 28–32 din, oprana pa po 35–38 din za 1 kg.

Vino

Pri nas so cene nespremenjene, izgleda pa, da se bodo še pred trgatvijo dvignile, zlasti ker so bili nekateri okraj, kakor Bizeljsko in Sromlje ter St. Peter pod Sv. gorami od toče uničeni. V Dalmaciji so zaloge že tako izpraznjene, da vina naravnost primanjkuje. Take prodaje vina Dalmacija ni imela od leta 1927. Žal pa pride dobra cena v korist samo prekupčevalcem, ker so kmetje prodali vino še jeseni po 2–3 din za liter, dočim zahtevajo sedaj trgovci za isto vino 4.50, 5 in 6.50 din. — Zanimiva je statistika o izvozu našega vina na Češkoslovaško, ker kaže, da je za nas tamošnji trg še docela neobdelan. Čehi so lani uvozili vina za okoli 50 milijonov din, na nas pa je odpadlo od tega le 4 milijone din. Glavni uvozniki so Italija, Mažarska, Španija, Grčija, Francija. Bil bi že res čas, da bi Čehi kupovali vino predvsem tam, kjer imajo svoje prijatelje, ne pa pri politično nasprotnih državah. Čehi za naša slovenska vina sicer nimajo toliko razumevanja, pač pa jim ugaja dalmatince. Bilo bi pa za Slovenijo ogromnega pomena, če bi bilo mogoče izvažati več dalmatinca v inozemstvo, ker nam potem ne bi konkuriral v naši ožji domovini ter izpodrival dobra naša domača vina.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Graditev hiše na pogorišču brez občinskega oglada. O. F. Sosedji je pogorelo staro poslopje in namerava sedaj na istem mestu postaviti novo, manjše. Vprašate, ali sme to storiti brez občinskega oglada. — Za vsako stavbo je treba dovoljenja gradbenega oblastva. Vseeno je, čeprav bo nameravana stavba stala »v hribih« in 100 m daleč od druge najbližje. O priliki stavbene komisije boste lahko iznesli svoje ugovore. — Ako bi sosedja zidala brez oglada, odnosno stavbenega dovoljenja, nimate sicer pravice do posebne pritožbe, lahko pa to naznanite občini ali pa kar okrajnemu načelstvu. Stavba bi se morala celo podreti, ako sosedja ne bo dobila vsaj naknadnega oblastnega dovoljenja.

Prošnja za skrajšan rok petemu sinu. I. in K. Hrup. Ker sta oče in prvi sin služila polni rok, drugi sin skrajšanega, tretji sin polni rok, četrta sin služi od 1. aprila 1938 polni rok, pritiče petemu sinu zopet skrajšan rok. Ko je tudi peti sin že s 1. aprilom nastopil vojaško službo (določili so mu polni rok), napravite na pristojni vojni okrog prošnjo, da se naj ali takoj spusti domov, dokler ne bo sedaj služeči četrta sin odslužil svojega polnega roka in bi potem peti sin odslužil še ostanek do devetih mesecev, ali pa se naj petemu sinu prizna skrajšan rok, ki bi ga služil kar naprej. Priložiti morate prošnji izveček iz rojstnih knjig (družinsko polo), ki je sedaj takse prosta, ter vojne izprave očeta in že »odsluženih« treh sinov; o četrtem pa le navajajte, kje sedaj služi.

Sprejem strežnikov v bolnišnicah. Š. L. v B. Bolnišnice sprejemajo strežnike brez posebnih razpisov, odnosno le v primeru potrebe! pogoj je edino ta, da je prosilec sposoben in voljan opravljati strežniške posle. Žal nam ni znano, katera bolnišnica bi momentano sprejela strežnika. Svetujemo Vam, da sami (pismeno) povprašate upravitelje posameznih bolnišnic in se eventuelno priporočite za primer potrebe. V Ljubljani imamo občo državno bolnišnico, bolnišnico za duševne bolezni (na Studencu), Sanatorije »Emona« »Šlajmerjev dom« in »Leonišče«, nadalje so banovinske bolnišnice v Mariboru, Celju, Brežicah, Soboti, Slovenjem Gradcu in Ptuj, zdravilišči za tuberkulozne na Golniku in v Topolšnici, bolnišnice bratovskih skladnic v Trbovljah, na Jesenicah, v Velenju, Črni in v Krmelju, občinska bolnišnica v Krškem, bolnišnice križniškega reda v Ormožu, usmiljenih bratov v Novem mestu, Rdečega križa v Konjicah, sanatorija dr. Černiča v Mariboru in ruskega Rdečega križa v Vurberku.

Služba na železnici. Franjo O. Ste 18 let star kmetijski sin ter vprašate, ali bi mogli dobiti kako službo na železnici, pod kakimi pogoji, katere dokumente potrebujete itd. — Ker imate očitno le ljudskošolsko izobrazbo, prihaja za Vas v poštev zaenkrat le zaposlitev kot delavec. Zaposlite zanj lahko pri najbližjem šefu postaje ali progovne sekcije. Dokazati morate, da ste: 1. najmanj 18 let star (z rojstnim in krstnim listom, kolkovanim z 10 din), 2. pismen (s šolskim izkazom), 3. zdrav (kar dožene preiskava od strani železniškega zdravnika), 4. dobre vedenja (z нравstvenim pričevalom, kolkovanim z 20 din), 5. imate (v primeru mladostnosti) odobritev roditeljev ali varuha (kolkovano z 20 din). — Ako se boste kot delavec obnesli, odnosno pokazali sposobnosti za kakšno boljše zaposlitev, Vam bo dana prilika izpopolniti svoje znanje in doseči boljše službo, čim se kaka izprazni.

Prodaja raznega blaga po hišah in sejnih. Š. Franc v K. Trgovina z blagom po ulicah in s hojo od kraja do kraja in od hiše do hiše se sme izvrševati samo na osnovi posebne dovolitve občega upravnega oblastva prve stopnje, na čigar področju prosilec stalno prebiva (v Vašem primeru okrajnega načelstva). Sme se dajati le našim državljanom, ki so vredni zaupanja in zanesljivi in se dovoljuje proizvajalnikom izdelkov domače hišne delavnosti, invalidom in drugim osebam, nesposobnim za drugo delo, kakor tudi prebivalcem izvestnih siromašnih pokrajin. Dovolitev se ne izdaja osebam: 1. ki niso dovršile 25. leta starosti, 2. ki bolujejo za nalezljivo boleznijo, 3. ki so pod zaščitnim nadzorom, 4. ki so obsojene radi zločinstva ali prestopka iz koristoljubja ali zoper javno moralo ali po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi ali v

povratku zaradi zločinstva ali prestopka zoper življenje in telo, dokler v vseh teh primerih ne dosežejo povračila pravic ali rehabilitacije; 5. ki so vdani potepanju, beračenju, vlačuganju ali pijančevanju ter so v pijanosti nagnjeni k izgredu. — Dovolitve za izvrševanje navedenega trgovanja se izdajajo za čas enega leta; smejo se sicer podaljševati po preteku tega roka od leta do leta, a to po ponovni oceni vseh zakonskih pogojev. — Za prodajanje po sejnih bi bilo potrebno še posebno dovoljenje.

Zaposlitev strojnega ključavničarja v delavnicah državnih železnic. Andrej N. v R. Prošnjo za tako službo bi bilo najbolje nasloviti kar na ministra za promet in potem kakega poslanca, ki Vas, odnosno Vašega sina pozna in ga more priporočiti. Razen telesnega in duševnega zdravja, dobrega vladanja, popolnega znanja službenega jezika in našega državljanstva bi moral dokazati, da je po dovršenem 21. letu starosti odslužil obvezni rok v stalnem kadru, razen če je po odredbah zakona o ustroju vojske in mornarice kot edini hranitelj nesposobnih zadrugarjev, ali kot stalno ali začasno nesposoben oproščen službe v stalnem kadru, odnosno ako je zavezan plačati vojnico, da dokaže, da je vojnico plačal; ne sme biti s sodno razsodbo obsojen na izgubo častnih pravic, kar je ovira ves čas, dokler ta izguba traja. — Za privatno službo velja svobodni dogovor in si jo mora sam poiskati.

Previsoka anuiteta. Jurij S. v V. Leta 1929 ste sprejeli od hranilnice 750 din posojila. Pritožujete se, da zahteva davčna uprava 204 din letne anuitete in vprašate, koliko bi smela po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov znašati. — Žal Vam ne moremo točno izračunati višine anuitete, ker ne vemo višine obresti. Podajamo Vam pa navodilo, da si jo sami izračunate. Najprej izračunajte neplačane dogovorjene obresti do dne 20. aprila 1932 in priračunajte jih glavnici. Tako ugotovljeni znesek dolga je osnova za znižbo, ki znaša v Vašem primeru 50%. Neplačane in nezastarane obresti, ki so se natekle od 21. aprila 1932 do 15. novembra 1936 in ki so priznane s prejšnjim zakonom in uredbami o zaščiti kmetov (največ 10% do 23. novembra 1933) ter odobrenimi odplačilnimi načrti združnih zvez (6% do največ 7½% za čas od 24. novembra 1933 do 26. septembra 1936), se prištejejo neznižane glavnici dolga, ugotovljeni zgoraj. Prišteti bi bilo nadalje pravomočno prisojene pravdne in izvršilne stroške. Od vsakih tako dobljenih 100 din dolga znaša anuiteta 10 din 60 par. Upamo, da bo prav v kratkem Priv. agrarna banka izračunala tudi Vašo pravilno anuiteto; kolikor ste do sedaj preveč plačali, se Vam všteje v dobro pri prihodnjih anuitetah, tako, da Vam očitno eno ali dve leti ne bo treba nič odplačati.

Kmalu sta se odpravila. Prej pa sta še iz obrežne trave spleta šotorček, neke vrste kabino, in razpela na lesen kol jadro. Kako veselo je sedaj šlo! Brezskrbno sta vriskala in pela.

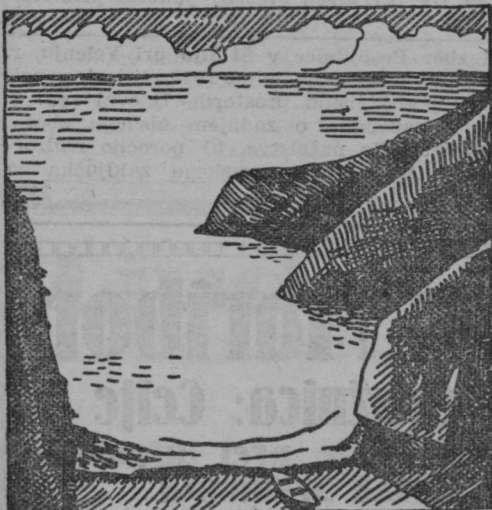
Nista pa opazila, da se je nebo med tem popolnoma stemnilo. Grozeči oblaki so ga prepredli čez in čez. Odnekod je pritulil veter in se besno zagnal v jadro. Valovi so se dvignili in zapljuskali. Na nebu so se vžigale strele...

(Dalje prihodnjič)

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Nastopilo je lepo, sončno jutro. Ko sta se prebudila, kar verjeti nista mogla, da sta res na zlati svobodi. Sklenila sta, da se na otoku nekaj časa radi varnosti pomudita.

28 Toda ko sta ga preiskala, sta razočarana spoznala, da je otok brez vode. »Torej takoj dalje!«

Matjažek je napravil iz žeblja in vrvice trnek in nalovil nekaj rib. Tinček pa je medtem splezal na najvišji grič in se razgledal po morju. »Hej! Vse varno!« je zaklical Matjažku.

Ubogljiva

Mati: »Lizika, neštetokrat sem ti že povedala, da pri jedi ne smeš vrtati nosu.«
Lizika: »Saj tega pri jedi nikoli ne delam, mamica. Kadar vrtam nos, nikoli ne jem.«

Dober sinček

Mati: »To je pa vendar preveč, Janezek, vedno in vedno te moram zmerjati...«
Janezek: »O, ljuba mamica, to nič ne de, saj ti tega ne zamerim...«

Skrivalnica

Kje je lastnik zrnja?

Ni umetnost, dati slabo in poceni, temveč dobro in poceni, a to vam da lahko samo 1039 manufaktura

ČEŠKI MAGAZIN

MARIBOR, ULICA X. OKTOBRA,

kjer dobite veliko izbiro za damske in moške obleke, plašče, kostume in hubertuse. Velika izbira ostankov. Kroj. potrebščine.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekliki, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Učenca za trgovino z mešanim blagom, poštene-ga kmečkega fanta, sprejme Julijana Kranjc, Sliwnica pri Celju. 1081

Zanesljiv in pošten majer, vešč slovenščine in nemščine, s 5—6 dela zmognimi ljudmi, se išče z novembrom. Vprašati pri tvrčki Pugel, Trg svobode 3, Maribor. 1079

Organist in cerkovnik se išče za Polje, Podčetrtek, za takoj. 1074

Kojarškega vajenca in pomočnika sprejemem. Cafnik, Sv. Rupert v Slov. goricah. 1071

Služkinjo, pridno, pošteno, okoli 30 let, sprejemem. Znati mora kuhati, prati, ribati, lepo likati, sploh vse gospodinjstvo voditi. Plača po dogovoru. Trgovina Perger, Dobova. 1092

Išče se služkinja, pridna in pripravna za vsa hišna dela. Prosim za izpričevala na naslov: Grad Zalag, pošta Petrovče. 1090

Iščem dobrega in pridnega majerja s štirimi delovnimi močmi za moje posestvo v St. Ilju. Vpraša se od 9 do 11 v pisarni Mlovič, Maribor, Aleksandrova 57. 1089

Počtena in zvesta dekla, 25 do 50 let stara, se sprejme na malo posestvo k boljši gospe. Eliza Mühleisen, Sv. Peter pri Mariboru. 1096

Sprejemem takoj mlajšega pomočnika, zastopnejšega finejšega dela. Konfekcije in navadnega kmečkega ne rabilim. Slana Franc, krojaški mojster, Sv. Tomaž pri Ormožu. 1097

Viničarja s štirimi ali petimi prvovrstnimi delovnimi močmi, vsi nad 16 let stari, sprejemem pod dobrimi pogoji. Takojšnje ponudbe je poslati na K. Čermelj, veletrgovina vina, Ljubljana, Dvorakova ulica št. 12. 1094

Iščem viničarja s petimi delovnimi močmi ter z dvema kravama. Ponudbe na upravo pod »Maribor 1105«. 1104

Iščem viničarja z malo družino. Osebo se predstaviti: K. Tiefengruber, Maribor, Delavska ulica 24. 1104

Služkinja, zdrava in poštena, stara 20—30 let, vajena vseh gospodinjstkih del, ljubiteljica otrok, se sprejme. Trgovina Zorko, Sv. Benedikt v Slov. goricah. 1103

Iščem pastirja, 14 do 16 let starega. Nastop takoj, plača po dogovoru. Naslov v upravi. 1102

Iščem hlapca in dekle, vajena kmečkega dela. Plača mesečno dekli 150 din, hlapcu 200 din. Naslov v upravi. 1101

Dober mlekar — zakonca, se sprejmeta. Lininger Marija, Maribor, Koroščeva 32. 1100

Sprejemem pridnega hlapca h konjem. Predstaviti osebo. Nekrep, Maribor, Vetrinjska 4. 1099

Dobrega hlapca h goveji živini sprejemem takoj. V poštev pridejo dobri molzači. Ponudbe poslati na upravo Brandhof, Studenci pri Mariboru. 1098

Vestnega viničarja sprejme posestvo pri Sloven. Bistrici. Tri delovne moči in pastirja. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja«, Maribor. 1116

Služkinja za hišna dela z znanjem šivanja in kuhe se takoj sprejme. Predstaviti se v trgovini Fr. Steinbauer, Kapela. 1117

Viničar, 5—6 delovnih moči, se išče v bližini Maribora. Vprašati: Velker, Maribor, Gajeva 7. 1107

Hlapca, ki ima veselje do kmečkega dela in živine ter je zmogel samostojnega vodstva malega posestva, sprejemem 1. avgusta. Pogoji vernost in daljšedobna zaposlitev. Franjo Zdošek, trgovina, Sv. Jurij ob juž. žel. 1109

Pošteno deklo z dežele, ki zna dobro samostojno kuhati in vrtna dela opravljati, išče za stalno Jožefa Bezjak, tovarna olja, Fram, postaja Rače-Fram. 1108

Viničarja, veščega poljskega in vinogradskega dela, iščem. Maribor, Koroščeva 7, vrata 7. 1114

Pošten viničar s petimi odraslimi delovnimi močmi se sprejme v okolici Ljutomera. Ponudbe upravi: »Ljutomer 1113«. 1113

Dva zanesljiva hlapca, eden h goveji živini, drugi h konjem, se takoj sprejmeta. Naslov v upravi. 1110

LOKALI IN STANOVANJA:

Trgovski lokal s stanovanjem pri cerkvi se da v najem. Sv. Križ, Zg. Sv. Kungota. 1091

POSESTVA:

Mala hiša in 3000 m² za 16.000 din naprodaj. Tudi na obroke, Kordik, Pekre, Limbuš. 1073

Veliko posestvo s prevžitkom se da v najem. Lobnik Franc, Bezena 4, Ruše. 1072

Proda se posestvo radi družinskih razmer v Skorbi 27. 1050

Posestvo 6 oralov s hišo in gospodarskim poslopjem naprodaj. Pojasnila daje Kuk, Prihova, Konjice. 1070

Proda se 25 oralov kmečkega, dobro obdelanega posestva z zidanim hišnim in gospodarskim poslopjem, ob banovinski cesti, oddaljeno od mesta Ptuj 10 km in do najbližje železniške postaje 3 km. Plačilni pogoji ugodni! — Proda se novo zidana hiša s 33 ari zemlje, v bližini župne cerkve Sv. Vid pri Ptuj. Zveza s pošt-nim avtobusom. Plačilni pogoji ugodni. — Poizvedbe v odvetniški pisarni dr. Visenjak v Ptuj. 1075

Kupci posestev, pozor! Dne 26. julija 1938 ob 9. uri dopoldne bo pri okrajnem sodišču v Celju v sobi št. 10 javna dražba posestva v šibeniku št. 23, vl. št. 120 k. o. Rifnik. Posestvo je oddaljeno pol ure od železniške postaje Sv. Jurij ob juž. žel. in obstoji iz novoizidane hiše in gospodarskega poslopja ter vinograda, gozdov, travnikov in njiv. Najmanjši ponudek znaša 30.307 din, vadij pa 4526 din. Natančnejša pojasnila se dobe pri g. dr. Voršič Alojziju, odvetniku v Celju. 1095

RAZNO:

Od Mostečnega do Šikol sem zgubil sukajo z uro. Najditelj naj odda proti nagradi v konzumu Makolah. 1118

Dobro ohranjeno ograjo za grob prodam. Maribor, Gosposka ulica 56/I. 1119

Kabljen šivalni stroj se prodaja. Cena 300 din. — Ussar, Maribor, Trubarjeva 9. 1111

Staro železo vsake vrste kupim po najvišji dnevni ceni. Križnič, Maribor, Dajnkova 10. 1069

Kdor hoče biti poceni oblečen, kupuje razne ostankе in trpežno oblačilno blago, obleke in vse potrebščine v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 1106

Šivalni stroji iz tovarne »Rast & Gasser« in »Veritas« z 20 letno garancijo se prodajajo po 1950 dinarjev. Ussar, Maribor, Trubarjeva ul. 9. 1112

Mizarji, pozor! Čez dva kubična česnjevih desk poceni prodaja Lovro Muršec, Nadbišek 12, pošta Sv. Lenart, Slov. gorice. 1082

Cenjenim odjemalcem se vljudno naznanja, da se je Knjigarna Panonija v Ljutomeru preselila v bivšo Vilarjevo hišo ter svojo zalogo bogato izpopolnila, a cene znižala, tako da bo vsak zadovoljen rekel: Panonija v Ljutomeru poceni prodaja. Za nadaljno naklonjenost se priporoča Zupé Anica. 1077

Vinske transportne sode zamenja za bukova drva, tesan in rezan les tvrdka Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25. 1063

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Postranski zaslužek! 731

Mešna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 595

Spomlad! Leto! — Ostanki iz mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dežle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvila za bluže in obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštnine prosto samo 130 din. Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Pri dveh ali več paketih primeren popust. 960

Občni zbor Posojilnice v St. Ilju pri Velenju, r. z. z. n. z., bo dne 24. julija 1938 ob treh popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. a) Poročilo načelstva, b) poročilo nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1937. 4. Slučajnosti. 1093

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Prodajam nov čebelnak. Habit, Brestanica 90. 1068

Dobro domačo zaseko kupim. Trgovina Lupinšek, Maribor, Košaki. 1087

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, mečenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

MOSTIN moštna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kanc, Maribor. 493

Obiščite
VII. MARIBORSKI
TEDEN
od 6. do 15. avgusta 1938

Polovična voznja na železnicah od 4. do 17. avgusta 1938

Velik narodni tabor 14. avgusta 1938 — Jubilejna kulturna razstava ob priliki proslave 20 letnice Jugoslavije v Mariboru — Velika gospodarska in kulturna revija

Industrija — Tekstil — Trgovina — Obrt — Kmetijska razstava — Razstava cest — Tujskoprometna razstava — Fotoamaterska razstava — Filatelistična razstava — Gostinstvo — Vinska pokušnja — ženska ročna dela — Razstava narodnih noš iz vseh krajev države — Razstava »Nanos« — Čebelarstva razstava — Razstava malih živali — Koncertne in gledališke prireditve — športne prireditve — Veselični park na razstavišču itd.

Mariborski otok, najlepše kopaljšče v Jugoslaviji
Zeleno romantično Pohorje
Vinorodne Slovenske gorice
Gostoljubni, lepi Maribor
V a s v a b i j o ! 1084

Letne topiče,

majice, sandale,
nogavice, telovadne
potrebščine i.t.d.
kupite najugodnejše
v konfekciji

JAKOBLAH
Maribor, Glavni trg 2

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite 3 dinarje v znamkah! 1030

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,
3% obveznice, bone, delnice itd.
Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo
takoj in plačamo najbolje 1076

Bančno Kom. zavod
Maribor, Aleksandrova cesta 40
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Več tisoč vzorcev

čeških Gjorgjetov od vsakega desena samo po
eno obleko ima 961

TRPIN, Maribor, Vetrinjska ulica 15

Dražbeni oklic.

IV I 3030/37—23

Dne 29. avgusta 1938 ob pol 9. uri bo pri
podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Rače vl. št. 220, 219, 271,
295

cenilna vrednost: ad a) din 97.928.—;
ad b) din 5.755.—; ad c) din 6.671.—;
ad d) din 5.017.—; vse zemljišče dinarjev
123.171.—

vrednost pritikin: din 7.800.—, ki so že
upoštevane v cenilni vrednosti zemljišča
najmanjši ponudek: din 82.114.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe,
je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem
naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne
moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo
zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic,
ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 28. junija 1938. 1078

Trgovci — sejmarij!

molitvenike, rožne vence, križe, svečnike,
slike itd. po zelo znižanih cenah vam nudi

TISKARNA SV. CIRILA,
Maribor, Kralja Petra trg 6.

Zahtevajte cenik!

NAGLUŠNI!

VIBRAPHON

nov pripomoček za sluh, praktično neviden,
neelektričen, nobene žice, brez baterije, ni-
kake pritikline. Zdravniško preizkušen in
priporočen. Zahtevajte takoj brezplačno
prospekte in pogoje za

30 DNEVNO PREIZKUŠNJO

Tu odrežite!

KUPON ŠT. 26.

Pošljite mi brezplačno in neobvezno prospekte kakor
udi pogoje za 30 dnevno preizkušnjo.

Ime:

Prejeto:

Naslov:

APARATI VIBRAPHON
(Dep. 26.), Zagreb, Boškovičeva 3.

Podaljšaj
si
življenje!

Življenje se
lahko podaljša,
boleznini se lah-

ko preprečijo, ozdravijo; slabi se
lahko okrepijo, hirajoči učvrstijo,
nesrečni osrečijo!

Kaj se pojavi izza vsake bolezni?
Oslablost živcev, potrtost, izguba
dobrih prijateljev ali svojih
bližnjih, razočaranje, strah pred
boleznijo, slab način življenja in
mnoho drugih reči.

Zadovoljnost

je najboljši zdravnik! So pota, ki
te lahko privedejo do dobrega
razpoloženja, ožive tvojo čut, te
napolnijo z novimi upi in uprav
to pot ti pokaže razprava, ki jo
dobi vsak, kdor jo zahteva takoj in

popolnoma brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je
razloženo, kako se lahko v krat-
kem času in brez zapreke pri de-
lu živci in mišičje ojačajo, kako
se dajo utrujenost, slabo razpo-
loženje, raztresenost, oslabeledost
spomina, nerazpoloženje za delo
in nešteto drugih pojavov bolezni
popraviti in odstraniti. Zahtevaj-
te to razpravo, ona vam bo nu-
dila mnogo prijetnih uric.

Poštno nabiralno mesto:

Ernest Pasternack, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 90.

Kdor oglašuje — napreduje!

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in
hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

**OD 17. VII
ZNIZUJEMO CENE
OBUTVI!**

NOVE CENE:
12.- 15.- 19.-
25.- 29.- 39.-
59.- 79.- 90.-

PRIDITE-PREPRICAJTE SE!

Roto

**VZAJEMNA
ZAVAROVALNICA
V LJUBLJANI**

◆
ZAVARUJE:

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

◆
Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe,
svojce in svoje imetje le pri naši zavaro-
valnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.